

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA UPRAVO**

Diplomsko delo

**ANALIZA PRODUKTOV ŽIVLJENJSKIH
ZAVAROVANJ V ZAVAROVALNICI KD
ŽIVLJENJE, D. D.**

Tjaša Keržan

Ljubljana, marec 2012

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA UPRAVO**

DIPLOMSKO DELO

**ANALIZA PRODUKTOV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ V
ZAVAROVALNICI KD ŽIVLJENJE, D. D.**

Kandidatka: Tjaša Keržan
Vpisna številka: 04031049
Študijski program: visokošolski strokovni študijski program Javna uprava
Mentor: doc. dr. Primož Pevcin

Ljubljana, marec 2012

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisana Tjaša Keržan, študentka Visokošolskega strokovnega študijskega programa Javna uprava, z vpisno številko 04031049, sem avtorica diplomskega dela z naslovom: Analiza produktov življenjskih zavarovanj v zavarovalnici KD Življenje, d. d.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo izključno rezultat mojega lastnega raziskovalnega dela,
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oz. avtoric, ki jih uporabljam v predloženem delu, navedena oz. citirana v skladu s fakultetnimi navodili,
- sem poskrbela, da so vsa dela in mnenja drugih avtorjev oz. avtoric navedena v seznamu virov, ki je sestavni element predloženega dela in je zapisan v skladu s fakultetnimi navodili,
- sem pridobila vsa dovoljenja za uporabo avtorskih del, ki so v celoti prenesena v predloženo delo in sem to tudi jasno zapisala v predloženem delu,
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del, bodisi v obliki citata bodisi v obliki skoraj dobesečnega parafraziranja bodisi v grafični obliki, s katerim so tuje misli oz. ideje predstavljene kot moje lastne – kaznivo po zakonu (Zakon o avtorstvu in sorodnih pravicah, Ur. list RS, št. 21/95), kršitev pa sankcionirana tudi z ukrepi po pravilih Univerze v Ljubljani in Fakultete za upravo,
- se zavedam posledic, ki jih dokazano plagiatorstvo lahko predstavlja za predloženo delo in za moj status na Fakulteti za upravo,
- je elektronska oblika identična s tiskano obliko diplomskega dela ter soglašam z objavo dela v zbirki »Dela FU«.

Diplomsko delo je lektorirala: Janja Jursič, prof. hrv., srb. in mak. jezika

Ljubljana, marec 2012

Podpis avtorice:

POVZETEK

Ljudje se čedalje bolj zavedamo, kako nepredvidljivo je življenje in ravno zaradi tega se je v zadnjih letih povečala ponudba življenjskih zavarovanj. Zavarovalnica KD Življenje, d. d. je specializirana zavarovalnica za življenjska zavarovanja in v svoji ponudbi ponuja zavarovancem več kot 15 različnih življenjskih zavarovanj. Ker se posameznik, ki ni strokovnjak s tega področja, ob tako veliki ponudbi le stežka pravilno odloči, katero življenjsko zavarovanje bi sklenil, sem v diplomskem delu predstavila celotno ponudbo življenjskih zavarovanj v zavarovalnici KD Življenje, d. d. Namen diplomskega dela je primerjava splošnih pogojev 5 najbolj prodajanih produktov življenjskih zavarovanj v omenjeni zavarovalnici, da ugotovim, katero življenjsko zavarovanje je najbolj primerno za posameznika. Ti produkti so Fondpolica, KD Družina in KD Pokojnina, Seniorplus, Življenjski kasko in Mešano življenjsko zavarovanje. Tekom raziskave sem tako potrdila obe zastavljeni hipotezi, in sicer da je naložbeno življenjsko zavarovanje za posameznika bolj primerno kot klasično življenjsko zavarovanje in da se kljub krizi ponudba življenjskih zavarovanj širi v smeri naložbenih zavarovanj. To dokazuje podatek, da je bilo leta 2010 v naložbena življenjska zavarovanja vplačanih dobrih 88 odstotkov celotne premije življenjskih zavarovanj.

Ključne besede: življenjsko zavarovanje, zavarovalna polica, zavarovalnica KD Življenje, naložbeno življenjsko zavarovanje, zavarovalni trg, investicijski sklad, bančno zavarovalništvo.

SUMMARY

ANALYSIS OF LIFE INSURANCE PRODUCTS IN THE INSURANCE COMPANY KD LIFE, J.S.C.

People are increasingly aware of how unpredictable is life. This is the reason why life insurance has increased in recent years. KD Life, j.s.c is a specialised life insurance company and in its tender offer to policyholders for more than 15 different life insurance. Individual who is not an expert in this field, with a large offer can hardly properly decide which life insurance would be best for him. This is the reason why I presented a full range of life insurance in an insurance company KD Life, j.s.c.. The aim of the thesis is a comparison of the general conditions of the five best-selling life insurance products in that insurance company to determine which life insurance is most appropriate for individual. During the research I confirmed both of hypotheses namely, that the investment life insurance is most appropriate for individual like classic life insurance and that the offer life insurance, despite the economic crisis is oriented in the direction of investment life insurance. This is proved by the fact that it was in 2010 in the investment life insurance paid 88 percent of total life insurance premiums.

Keywords: life insurance, insurance policy, insurance company KD Life, investment life insurance, insurance market, investment Fund, bancassurance.

KAZALO

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA	iii
POVZETEK	v
SUMMARY	vi
KAZALO.....	vii
KAZALO PONAZORITEV	ix
1 UVOD	1
2 BISTVO ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA	3
2.1 Pojem življenjskega zavarovanja	3
2.2 Zgodovinski oris razvoja življenjskega zavarovanja	4
2.3 Razvoj življenjskega zavarovanja v Sloveniji	4
2.4 Pravni vidiki življenjskega zavarovanja	5
3 VRSTE ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ	7
4 SLOVENSKI ZAVAROVALNIŠKI TRG	10
4.1 Značilnosti trga	10
4.2 Značilnosti trga na področju življenjskih zavarovanj	11
4.2.1 Zbrana premija in gibanje stopnje rasti življenjskih zavarovanj	11
4.2.2 Tržni delež življenjskih zavarovanj	15
5 PREDSTAVITEV ZAVAROVALNICE KD ŽIVLJENJE D.D.	17
5.1 KD Group	17
5.2 Zavarovalnica KD Življenje, d. d.	17
5.3 Poslovanje zavarovalnice KD Življenje d. d.	19
6 ANALIZA PRODUKTOV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ V KD ŽIVLJENJE, D. D.	21
6.1 Življenjsko zavarovanje.....	21
6.1.1 Življenjski kasko	21
6.1.2 Mešano življenjsko zavarovanje	22
6.1.3 Življenjsko zavarovanje za rpimer smrti kreditojemalca	22
6.1.4 Seniorplus	23
6.2 Življenjsko zavarovanje z garancijo	23
6.2.1 Renta garant	23
6.3 Fondpolica	23
6.3.1 Fondpolica	24

6.3.2 Fondpolica Wellness	24
6.3.2.1 KD Skladi.....	24
6.3.2.2 Naložbeni paket	25
6.3.3 Fondpolica Invest	26
6.3.4 Fondpolica Virtuoz	27
6.3.5 Fondpolica Solist	27
6.3.6 Fondpolica Trend	27
6.4 KD Družina in KD Pokojnina	28
6.5 Zaključene emisije življenjskih zavarovanj	28
6.5.1 Fondpolica Dirigent	28
6.5.2 Fondpolica Maks Garant	28
6.5.3 Fondpolica Maks Garant plus	29
6.5.4 Fondpolica Ekskluziv	29
7 ANALIZA OZIROMA PRIMERJAVA IZBRANIH PRODUKTOV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ V ZAVAROVALNICI KD ŽIVLJENJE	30
7.1 Fondpolica	30
7.2 KD Družina in KD Pokojnina	31
7.3 Življenjski kasko	33
7.4 Senieurplus	33
7.5 Mešano življenjsko zavarovanje	34
7.6 Primerjava Fondpolice v zavarovalnici KD Življenje, d. d. Slovenija s Fondpolico KD Životno osiguranje, d. d. Hrvaška	37
7.7 Primerjava Fondpolice (KD Življenje, d. d.) in NLB Naložba Vita plus (NLB Vita)	38
7.8 Razlaga zavarovalniških pojmov	42
8 ZAKLJUČEK	44
LITERATURA IN VIRI	47

KAZALO PONAZORITEV

KAZALO SLIK

Slika 1: Premijska sestava življenjskih zavarovanj 2010	13
Slika 2: Ciljna sestava Aktivnega naložbenega paketa od 1. 12. 2009 dalje.....	25
Slika 3: Ciljna sestava Uravnoteženega naložbenega paketa od 1. 12. 2009 dalje	26
Slika 4: Ciljna sestava Konzervativnega naložbenega paketa od 1. 12. 2009 dalje:.....	26
Slika 5: Prikaz bistvenih podobnosti, razlik, prednosti in slabosti med naložbenimi življenjskimi zavarovanji in klasičnimi življenjskimi zavarovanji	36

KAZALO TABEL

Tabela 1: Razvoj slovenskega zavarovalnega trga - zneski v 1000 EUR	10
Tabela 2: Podatki o življenjskih zavarovanjih leta 2010 (v EUR).....	14
Tabela 3: Tržni deleži zavarovalnic z življenjskimi zavarovanji od leta 2006 do 2010.....	15
Tabela 4: Zbrana kosmata obračunana premija in kosmata obračunana škoda od leta 2006 do leta 2010	20
Tabela 5: Kosmata obračunana premija v letu 2009 in 2010 (v EUR)	20

1 UVOD

Ko odraščamo in postajamo samostojni, tudi spoznavamo, da je življenje odgovoren proces. Pri mnogih ljudeh obstaja želja, da bi živeli zdravo in srečno življenje, a včasih nas pri tem ovirajo razni strahovi. Bojimo se namreč smrti, nesreče, finančnega primanjkljaja itd. Osnovna socialna varnost se vse bolj prelaga na posameznike oziroma družine in je tesno povezana z osebnim premoženjem. Poskrbeti moramo za družinske člane, kupiti nepremičnino, poskrbeti za otrokovo brezskrbno otroštvo in jim omogočiti šolanje. Svojim najbližjim želimo zagotoviti varno finančno in socialno prihodnost, sebi pa čim lepše življenje, ko se upokojimo. Ob vsem tem se nam porajajo vprašanja, kako se lahko ustrezno zavarujemo in hkrati tudi varčujemo. Kakšno zavarovanje bi bilo za nas najbolj primerno. Ta odločitev je najtežja takrat, ko se odločamo za prostovoljno zavarovanje, ko nas v to ne silijo norme, temveč smo prepuščeni svobodni volji. Ob raznobarni paleti zavarovalniških ponudnikov in ponudb se torej sprašujemo, katero življenjsko zavarovanje naj sklenemo, pri kateri zavarovalnici, katero življenjsko zavarovanje je najbolj primerno za naše želje, pričakovanja, dohodke in položaj in predvsem ali tovrstni produkt potrebujemo.

Osrednji namen mojega diplomskega dela je bil analizirati ponudbo življenjskih zavarovanj v zavarovalnici KD Življenje, d. d. in tako na enem mestu pridobiti bolj jasno sliko življenjskih zavarovanj, ki so dostopna posamezniku v zavarovalnici KD Življenje, d. d. Cilj diplomskega dela je bil z analizo produktov življenjskih zavarovanj ugotoviti, katero življenjsko zavarovanje in kateri riziki so v različnih življenjskih obdobjih za posameznika najbolj primerni. Ker ima zavarovalnica KD Življenje, d. d. svoja predstavništva tudi v tujini, sem v diplomskem delu v krajšem poglavju pripravila analizo oziroma primerjavo med splošnimi pogoji naložbenega življenjskega zavarovanja med zavarovalnico KD Življenje, d. d. Slovenija in zavarovalnico KD Životno osiguranje, d. d. Hrvaška.

Na začetku našega življenja, ko smo še samski in nimamo otrok, je življenjsko zavarovanje skoraj nesmiselno. V tem obdobju je bolj smiselna varčevalna komponenta. Življenjsko zavarovanje postane potrebno takrat, ko si ustvarimo družino in je le ta odvisna od naših dohodkov. Takrat je bolj pomembna zavarovalna komponenta.

Namen diplome je, da s pomočjo splošnih pogojev potrdim hipotezo: z vidika družine in posameznika je naložbeno življenjsko zavarovanje bolj primerno in posamezniku prilagodljivo kot mešano življenjsko zavarovanje. Hkrati sem poskusila potrditi ali ovreči tudi drugo hipotezo in sicer: ponudba življenjskih zavarovanj se v zadnjem času, kljub močno prisotni gospodarski krizi, še vedno širi v smeri naložbenih življenjskih zavarovanj.

V diplomskem delu sem uporabila metodo sekundarnega zbiranja podatkov, se pravi, da sem podatke poiskala v raznih domačih in tujih strokovnih knjigah (tema zavarovalništvo), na internetu, v revijah in v brošurah zavarovalnice KD Življenje, d. d. Nekaj podatkov sem pridobila tudi na sami zavarovalnici. Uporabila sem tudi metodo analize in med seboj

primerjala ter analizirala produkte različnih življenjskih zavarovanj. V izdelavo diplomskega dela sem vključila tudi svoje znanje in pridobljene izkušnje z delom v zavarovalnici KD Življenje, d. d. Ker je v ponudbi zavarovalnice KD Življenje, d. d. 15 različnih produktov življenjskih zavarovanj, sem se omejila na podrobno analizo 5 produktov in sicer Fondpolice, KD Družine/Pokojnine, Seniorplus, Mešanega življenjskega zavarovanja in Življenjskega kaska. Za te produkte sem se odločila, ker so najboljše prodajani produkti v zavarovalnici. Vse ostale produkte sem v diplomskem delu na kratko predstavila ter opisala.

Diplomsko delo je sestavljeno iz osmih poglavij. Prvo poglavje je uvod v diplomsko delo. V drugem poglavju sem opisala bistvo in pojem življenjskega zavarovanja, zgodovino in razvoj le tega v Sloveniji ter opredelila pravni vidik zavarovalništva. Temu sledi tretje poglavje, ki opisuje, katere vrste življenjskega zavarovanja poznamo. V četrtem poglavju je opisan trg življenjskih zavarovanj v Sloveniji in značilnosti zavarovalnega trga. Peto poglavje je namenjeno kratki predstavitvi družbe KD Group, v okviru katere posluje tudi zavarovalnica KD Življenje, d. d. in predstavitvi zavarovalnice od začetka, ko je delovala še pod imenom Slovenica Življenje, d. d. vse do danes skupaj z analizo poslovanja. Sledi šesto poglavje diplomskega dela. V tem poglavju so na kratko opisani vsi produkti zavarovalnice. V sedmem poglavju je izpostavljena primerjalna analiza splošnih pogojev izbranih produktov, ki je bistvo diplomskega dela. Ker zavarovalnica KD Življenje, d. d. posluje tudi na tujih trgih, sem hkrati v tem poglavju pripravila primerjalno analizo splošnih pogojev Fondpolice med zavarovalnicama KD Življenje, d. d. Slovenija in KD Životno osiguranje, d. d. Hrvaška. Prav tako je v tem poglavju predstavljena primerjalna analiza med Fondpolico (KD Življenje) in NLB Naložba Vita plus (NLB Vita). Sedmemu poglavju sledi še zadnje, osmo poglavje, z zaključkom diplomskega dela in predstavitvijo hipotez.

2 BISTVO ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA

2.1 POJEM ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA

Življenjsko zavarovanje je zavarovanje, s katerim posameznik zavaruje svoje življenje. Temelji predvsem na dejstvu, da nihče ne ve, koliko časa bo živel. »Gre torej za zavarovanje človekovega življenja za primer pogodbenega dogodka in za obdobje, za katero je zavarovanje sklenjeno« (Budimir, 2008, str. 25). Za pogodbeni dogodek se šteje smrt zavarovane osebe, iztek zavarovalne dobe ali doživetje določene starosti. V kolikor se v času trajanja zavarovanja dogodi kateri od zavarovalnih primerov, je zavarovalnica dolžna izplačati zavarovalno vsoto. Bistvo življenjskega zavarovanja je, da posameznik zavaruje svoje življenje in hkrati na ugoden način varčuje. K življenjskemu zavarovanju se lahko priključijo dodatna zavarovanja, kot je npr. nezgodno zavarovanje, zavarovanje kritičnih bolezni in dnevno nadomestilo. Prav tako je bistvo življenjskega zavarovanja varovanje naših bližnjih. Življenjsko zavarovanje se pojavlja v različnih oblikah, uporabljajo se lahko različne kombinacije, s katerimi si posameznik zagotovi celovito finančno in socialno varnost. Poleg zavarovanja tovrstni produkti življenjskih zavarovanj omogočajo dolgoročno varčevanje. Ravno ta varčevalna komponenta nam omogoča socialno varnost. V različnih življenjskih obdobjih potrebujemo različne kombinacije življenjskih zavarovanj. Ko še nimamo svoje družine, ki bi bila odvisna od nas, je življenjsko zavarovanje skoraj nesmiselno. Ko si družino ustvarimo in je ta odvisna od naših dohodkov, postane življenjsko zavarovanje pomembno, saj lahko smrt enega od staršev močno prizadene družino tudi iz finančnega vidika. Še posebej je življenjsko zavarovanje pomembno v teh časih, ko ves svet trepetja pred gospodarsko krizo, mlade družine si lahko svoje stanovanje ali avto privoščijo le s pomočjo kredita. Zaradi smrti bi dolgovi ostali neplačani, vse breme bi padlo na otroke. Tudi v primeru dolgotrajne bolezni se lahko zavarujemo, saj nam življenjsko zavarovanje omogoča pokritje tudi tega rizika. Osnovni smisel življenjskega zavarovanja je zavarovanje kot tako in ohranjanje vrednosti človeškega življenja. Zavarovanja, ki jih tržijo zavarovalnice, ponavadi presegajo osnovni smisel, saj se življenjsko zavarovanje v poslovnem svetu uporablja za naslednje namene (Budimir, 2008, str. 30):

- za zagotovitev nemotenega poslovanja podjetja zaradi smrti enega od lastnikov;
- za nadomestitev škode zaradi smrti zaposlenega v podjetju, ki je ključnega pomena za samo poslovanje;
- kot boniteta zaposlenim v podjetju.

Posamezni zavarovalec življenjsko zavarovanje uporablja (Budimir, 2008, str. 30):

- za zagotovitev dodatne pokojnine;
- kot poseben sklad za šolanje otrok;
- kot varnostni sklad za nepredvidene izdatke v prihodnosti – socialna varnost;
- kot zavarovanje obveznosti ob najetju hipotekarnih in drugih kreditov;

- kot davčno ugodnejše varčevanje.

Katero življenjsko zavarovanje bo posameznik izbral, je seveda odvisno od namena, zaradi katerega življenjsko zavarovanje sklepa. V primeru, da bi z življenjskim zavarovanjem zavaroval kredit, se bo odločil za zavarovanje, ki daje večji poudarek zavarovalni komponenti. V primeru, da sklepa zavarovanje zaradi varčevanja, se lahko zavaruje za minimalno zavarovalno vsoto in je poudarek bolj na varčevalni komponenti.

2.2 ZGODOVINSKI ORIS RAZVOJA ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA

Začetki življenjskega zavarovanja naj bi segali vse do časov starega Egipta. Najstarejši zapis sega v leto 1750 pr. n. št., najdemo pa ga v Hamurabijevem zakoniku. Le-ta obvezuje državo, da mora poskrbeti za družino državljana, ker je bil ta ubit v roparskem napadu. Tudi pri starih Rimljanih so vojaki plačevali neke vrste prispevke. Ko so zaključili služenje v vojski, so prejeli neko vsoto, ki jim je olajšala prestop v civilno življenje. V kolikor se iz vojske niso vrnili živi, so to vsoto prejele njihove družine. V srednjem veku in sicer najprej v Angliji in Nemčiji, so cehovska združenja obrtnikov in trgovcev svojim zaposlenim nudila podporo v primeru brezposelnosti, bolezni ali smrti. Kasneje so se razširila tudi na vso takratno Evropo in tako tudi v naše kraje. Cehi so razvili posebne blagajne, iz katere so v primeru smrti člana, izplačali določeno vsoto njihovim družinam. Kmalu so bile te blagajne namenjene vsem državljanom in razvijala so se društva za dotno, rentno in posmrtno zavarovanje. Kot prve oblike družb za vzajemno pomoč članov so v Angliji nastale t. i. prijateljske družbe (angl. English Friendly Societies). Imele so že svoj statut, upravnika in upravni odbor, volili pa so ga člani društva. Zaradi pomanjkanja novih zavarovancev, so ta združenja hitro propadla. Leta 1743 so na Škotskem ustanovili sklad za socialno varstvo družin umrlih duhovnikov, ki deluje še danes. Prva »prava« zavarovalnica pa je The Life Assurance and Annuity Association (Zveza za življenjsko in rentno zavarovanje). Ustanovljena je bila v Angliji in je zaradi dolgov propadla že po 46 letih. Najstarejša še delujoča zavarovalnica Equitable je bila ustanovljena leta 1756 prav tako v Angliji. S pospešeno industrializacijo in s hitrim tehničnim napredkom so se začele v 19. stoletju v Evropi pojavljati različne oblike socialnega zavarovanja. Ker se v tistem času država ni ukvarjala z ekonomskimi in socialnimi vprašanji, so začeli ustanavljati sindikate, ki so nudili pomoč delavcem pri zavarovanju preživetja in doseganju minimalne socialne varnosti. A kmalu je prišlo do nemirov in država je bila prisiljena uveljaviti posamezne oblike zavarovanja za primer bolezni, nesreč in oblike socialne varnosti. Leta 1883 so v Nemčiji uvedli obvezno delavsko zavarovanje, leto kasneje nezgodno zavarovanje, zavarovanje za primer invalidnosti pa so uvedli leta 1889. Leta 1908 je v Veliki Britaniji stopil v veljavo zakon o zavarovanju za primer bolezni, invalidnosti in brezposelnosti, v Franciji pa so prvi zakon o socialnem zavarovanju sprejeli leta 1928.

2.3 RAZVOJ ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA V SLOVENIJI

Šele veliko kasneje kot v bolj razvitih evropskih državah, se je zavarovalništvo pojavilo tudi v Sloveniji. Najprej v drugi polovici 19. stoletja so delovale le tuje zavarovalnice. Leta

1872 pa je bila ustanovljena Zavarovalna banka Slovenije, a je že leta 1885 propadla. Leta 1900 je bila v Ljubljani ustanovljena Vzajemna zavarovalnica in končno lahko začnemo govoriti o pravem zavarovalništvu na slovenskem ozemlju. A o življenjskem zavarovanju lahko začnemo govoriti šele po koncu 1. svetovne vojne. Najbolj pomemben za razvoj življenjskega zavarovanja je prevzem življenjskih zavarovanj od avstrijskih zavarovalnic, ki so bile v tistem času dejavne na našem ozemlju. Pomembno je tudi obdobje po 2. svetovni vojni, ko je zavarovanje postalo centralizirano, Vzajemna zavarovalnica se je preimenovala v Zavarovalni zavod Slovenije. Leta 1967 so se začele, zaradi novega sistemskega zakona o zavarovalništvu ustanavljati poslovne zavarovalnice. Nastale so z združitvijo občinskih in medobčinskih zavarovalnic v Zavarovalnico Sava. Ta se je leta 1976 združila z Zavarovalnico Maribor in nastala je Zavarovalna skupnost Triglav, ki je bila vse do leta 1990 edina slovenska zavarovalna organizacija s sedežem v Sloveniji. Po letu 1990 se je začelo obdobje tržno usmerjenega zavarovalništva. A pravo zanimanje za življenjska zavarovanja je začelo rasti šele po letu 1991, saj je bila prej socialna varnost na precej višji ravni. Prav tako je bil eden izmed dejavnikov počasnega razvoja življenjskih zavarovanj počasen razvoj trga kapitala in tudi zakonodaja, ki ni bila naklonjena naložbenemu zavarovanju. Le to se je uveljavilo in postalo popularno šele po letu 2000, ko je bil sprejet Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in smo se začeli vse bolj zavedati, da moramo sami poskrbeti za finančno neodvisno in varno prihodnost. Kot pravi Budimir (2008, str. 24) je trg življenjskih zavarovanj v Sloveniji še vedno slabo razvit oziroma je razvitost trga pod povprečjem. Da se bo obseg prodaje le zvišal, pa je pomembno večje zavedanje pomena zavarovanja. Trenutno je še veliko ljudi brez življenjskega zavarovanja, saj ta možnost šele vstopa v zavest potencialnih zavarovancev. A kljub vsemu statistični podatki kažejo na to, da se življenjskim zavarovanjem v Sloveniji obeta svetla prihodnost.

2.4 PRAVNI VIDIKI ŽIVLJENJSKEGA ZAVAROVANJA

Zavarovalništvo je pravno urejeno s predpisi in uredbami Republike Slovenije. Temeljni predpis, ki ureja področje zavarovalništva, je Zakon o zavarovalništvu – Uradni list Republike Slovenije, št. 99/2010 (v nadaljevanju ZZavar – UPB7). Le-ta ureja pogoje opravljanja zavarovalne dejavnosti, organizacijo in poslovanje zavarovalnic, zavarovalnih zastopnikov in posrednikov ter organa za zavarovalni nadzor (Starman et al., 2007, UZS – 1. 1. 3). Hkrati pa vsebuje določila o združenju zavarovalnic ter določila o združevanju zastopnikov in posrednikov.

Zakon o zavarovalništvu (ZZavar-UPB7, 1. čl. 1. odst.) opredeljuje zavarovalnice kot pravne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji, ki so pridobile dovoljenje Agencije za zavarovalni nadzor za opravljanje zavarovalnih poslov. V nadaljevanju pa ZZavar – UPB7 (3. člen, 1. odst.) narekuje, da zavarovalne posle lahko opravljajo:

- zavarovalnice s sedežem v Republiki Sloveniji, ki so za opravljanje teh poslov pridobile dovoljenje Agencije za zavarovalni nadzor,
- podružnice tujih zavarovalnic, ki so za opravljanje teh poslov pridobile dovoljenje Agencije za zavarovalni nadzor,

- zavarovalnice držav članic Evropskih skupnosti, ki delujejo v okviru Evropske unije, ki so v skladu s tem zakonom pooblašene neposredno opravljati zavarovalne posle na območju Republike Slovenije.

Iz navedenega lahko sklepamo, da smejo zavarovalniške posle opravljati izključno tiste družbe, ki so registrirane v sodnem registru kot zavarovalnice in so pridobile dovoljenje pristojnega organa. Edini pravno organizacijski obliki, po kateri zakon dopušča vpis zavarovalnice v sodni register, pa sta le delniška družba ter družba za vzajemno sodelovanje.

3 VRSTE ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ

Življenjsko zavarovanje je po svoji funkciji najbolj raznovrstno zavarovanje, saj se pojavlja v različnih oblikah, možno pa ga je sklepati v različnih kombinacijah. Hkrati je tudi oblika varčevanja, ki zagotavlja finančno varnost ob nepredvidenih dogodkih in se od drugih oblik varčevanja razlikuje predvsem po tem, da smo hkrati tudi zavarovani. Torej lahko rečemo, da je življenjsko zavarovanje sestavljeno iz dveh delov, prvi del je varčevanje in drugi del zavarovanje za primer smrti.

Poznamo več vrst različnih oblik življenjskih zavarovanj:

- kapitalsko življenjsko zavarovanje – izplačilo zavarovalne vsote, ki je bila dogovorjena s pogodbo; kapital se izplača v enkratnem znesku. V ta sklop spadajo zavarovanja:
  - o za primer smrti,
  - o za primer doživetja,
  - o za primer smrti in doživetja,
  - o na točno določen rok,
  - o za zavarovanje dote in
  - o z naložbenim tveganjem;
- rentno zavarovanje; zavarovalnica »obročno« izplačuje dogovorjeno zavarovalno vsoto oziroma rente:
  - o doživljenjska renta,
  - o časovna renta.

Zavarovanje za primer smrti; zavarovalna vsota se izplača le v primeru zavarovančeve smrti. V primeru, da zavarovanec ne umre v času trajanja zavarovanja, vsa kritja prenehajo, denarja pa zavarovanec oziroma upravičenci ne prejmejo. Poznamo dve obliki tovrstnega zavarovanja:

- dosmrtno zavarovanje za primer smrti – upravičenec v primeru smrti zavarovane smrti prejme zavarovalno vsoto,
- začasno zavarovanje za primer smrti – zavarovalna vsota se izplača le v primeru, da zavarovana oseba umre znotraj vnaprej dogovorjenega števila let.

Zavarovalne premije pri tovrstnih oblikah so precej nizke, saj se zavaruje le za primer smrti.

Pri zavarovanju za primer doživetja se zavarovalna vsota izplača le v primeru, da izteče zavarovalna doba, zavarovanec pa je še vedno živ. V kolikor zavarovanec tekom zavarovanja umre, vse obveznosti zavarovalnice prenehajo.

Najbolj razširjeno je mešano življenjsko zavarovanje, saj prejme upravičenec izplačilo zavarovalne vsote v primeru smrti in izplačilo zavarovalne vsote v primeru doživetja. Torej to zavarovanje pokriva oba rizika. Mešano življenjsko zavarovanje je razdeljeno še naprej, in sicer najbolj razširjeno je zavarovanje, pri katerem sta zavarovalni vsoti za primer smrti

in za primer doživetja, enaki. To pomeni, da ima zavarovana oseba zagotovljeno zavarovalno kritje, ob doživetju tudi kapital.

Naslednja delitev življenjskega zavarovanja je glede na število zavarovanih oseb. V tem primeru ločimo individualno in kolektivno zavarovanje. Pri individualnem zavarovanju je zavarovana le ena oseba, medtem ko se pri kolektivnem zavarovanju z eno zavarovalno polico zavaruje več oseb.

Nadalje se zavarovanja ločijo tudi glede na cilj, katerega želi zavarovana oseba doseči. Pri klasičnem življenjskem zavarovanju z varčevalno komponento se sredstva tudi varčujejo za kasnejše obdobje. Odločimo se lahko tudi za naložbeno življenjsko zavarovanje in terminsko življenjsko zavarovanje brez varčevalne komponente.

Zavarovanje za primer smrti oziroma rizično življenjsko zavarovanje je oblika življenjskega zavarovanja, pri katerem se zavarovanec zavaruje za primer smrti za dogovorjeno dobo. V primeru, da zavarovanec umre pred iztekom zavarovalne dobe, zavarovalnica izplača upravičencu dogovorjeno zavarovalno vsoto za primer smrti. V kolikor zavarovanec preživi dogovorjeno zavarovalno dobo, pa zavarovalnica nima nobenih obveznosti do upravičenca, saj zavarovanje nima varčevalne komponente. Čeprav je premija cenejša od premije mešanega življenjskega zavarovanja, zagotavlja enako zaščito za primer smrti in lahko to zavarovanje primerjamo z avtomobilskim kasko zavarovanjem. Rizično življenjsko zavarovanje je primerno za vse tiste, ki potrebujejo visoko zaščito družinskih članov.

Zavarovanje za primer doživetja - ljudje se le redko zavarujejo samo za primer doživetja. V primeru tovrstnega zavarovanja se zavarovalnica obveže, da bo ob doživetju zavarovanja izplačala zavarovalno vsoto. V kolikor zavarovana oseba umre pred iztekom zavarovanja, vse obveznosti zavarovalnice prenehajo. Torej gre bolj za varčevalno obliko zavarovanja.

Mešano življenjsko zavarovanje je najbolj razširjena vrsta življenjskega zavarovanja za primer smrti in doživetja, vsebuje tako zavarovalno kot tudi varčevalno komponento. Upravičenec ob smrti zavarovanca prejme zavarovalno vsoto za primer smrti, ob primeru doživetja upravičenec prejme zavarovalno vsoto za primer doživetja. Ob sklenitvi zavarovanja zavarovalec prejme zavarovalno polico, s katero se obveže, da bo zavarovalnici v času trajanja zavarovanja plačeval zavarovalno premijo. Zavarovanje se lahko sklene tudi vzajemno, kar pomeni, da sta po eni polici zavarovani dve osebi. V primeru smrti enega zavarovanca prenehajo vse obveznosti zavarovalnice takrat, ko upravičenec, ki je največkrat druga zavarovana oseba, prejme izplačano zavarovalno vsoto za primer smrti. V primeru doživetja, se upravičencu prav tako izplača zavarovalna vsota za primer doživetja. Pri mešanem življenjskem zavarovanju je varčevalni del naložen v tako imenovani kritni sklad oziroma kritno premoženje. Upoštevajoč zakonske omejitve zavarovalnica sama oblikuje lastni kritni sklad glede na odločitve, ki jih poprej sprejmejo njeni naložbeni analitiki. Mešano življenjsko zavarovanje ni ena izmed boljših naložb, saj se predvideni letni donosi pri tej vrsti zavarovanja gibljejo med 3 in 4 odstotki, kar komaj pokriva letno rast inflacije. Ravno zaradi tega je ta oblika zavarovanja namenjena zelo konzervativnim vlagateljem. Ta oblika zavarovanja se sklene za dobo od 5 do 30 let, v primeru, da se zavarovanje sklene za manj kot 10 let, je potrebno plačati davek na

zavarovalne posle, ki znaša 6,5 odstotkov. 82. člen Zakona o dohodnini pravi, da se dohodnina ne plača v primeru (Budimir, 2008, str. 35):

- dohodka iz življenjskega zavarovanja, ki je sklenjeno za primer smrti in se dohodek izplača zaradi smrti osebe;
- dohodka iz življenjskega zavarovanja, pri katerem:
  - nastane pravica zahtevati izplačilo zavarovalne vsote po preteku desetih let od dneva sklenitve pogodbe o življenjskem zavarovanju,
  - sta sklenitelj zavarovanja in upravičenec do zavarovalne vsote ena in ista oseba in
  - ni podana zahteva za izplačilo odkupne vrednosti police življenjskega zavarovanja pred potekom desetih let trajanja zavarovanja.

Likvidnost pri mešanem življenjskem zavarovanju je slaba, saj se odkup lahko izvede le pod točno določenimi pogoji, kot so: brezposelnost zavarovanca, 100-odstotna invalidnost, smrt upravičenca ali ožjega družinskega člana, izselitev iz Republike Slovenije in v primeru razveze zakonske zveze pri vzajemni polici (Budimir, 2008, str. 31–35).

4 SLOVENSKI ZAVAROVALNIŠKI TRG

4.1 ZNAČILNOSTI TRGA

Ena največkrat uporabljenih definicij pravi, da je trg prostor, kjer se srečata ponudba in povpraševanje. Določa tudi subjekte trga. Tako med subjekte zavarovalnega trga določa ponudnike zavarovalnih storitev, ki je v tem primeru zavarovalnica, in potrošnike zavarovalnih storitev, ki so lahko fizične ali pravne osebe. Hkrati med subjekte zavarovalnega trga uvrščamo zavarovalne zastopnike in posrednike, ki so »vmesni člen« med zavarovalnico in potrošnikom, saj prodajajo zavarovalne storitve. V razvitem gospodarstvu se šteje zavarovalništvo za izjemno pomembno gospodarsko panogo, saj delež zavarovalništva v BDP hitro narašča. Do sprejetja nove zakonodaje leta 2000, je bil slovenski zavarovalni trg zaprt za tujce. Tako so domače zavarovalnice uspešno obvladovale svoje tržne deleže. S sprejetjem zakonodaje in z vstopom Slovenije v Evropsko unijo leta 200 se je stanje precej spremenilo. Slovenija je namreč postala del enotnega trga Evropske unije, kar pomeni, da lahko na naš trg vstopajo tudi tuje zavarovalnice. Z vstopom tujega kapitala na slovenski trg se je tako okrepila konkurenca, kar je privedlo do razvoja novih produktov. Slovenski zavarovalni trg predstavlja del finančnega trga in zavarovalnice ter pozavarovalnice so tako največja skupina med nedenarnimi finančnimi institucijami na slovenskem finančnem trgu. V letu 2011 (februar) deluje na slovenskem finančnem trgu 25 zavarovalnic, in sicer 23 zavarovalnic in 2 pozavarovalnici (Sava Re d. d., Triglav RE d. d.). Večina zavarovalnic trži tako premoženjska kot tudi osebna zavarovanja – splošne zavarovalnice Medtem ko je 7 zavarovalnic, ki se imenujejo specializirane zavarovalnice (bodisi tržijo samo osebna zavarovanja – zavarovalnica KD Življenje, d.d. bodisi tržijo samo zdravstveno zavarovanje – Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d. v. z.). Med specializirane zavarovalnice spadajo še: Triglav, zdravstvena zavarovalnica, d. d., NLB Vita, življenjska zavarovalnica, SID – prva kreditna zavarovalnica, Ergo, zavarovalnica in ARAG, zavarovanje pravne zaščite.

Tabela 1: Razvoj slovenskega zavarovalnega trga - zneski v 1000 EUR

ZAVAROVANJE												
Leto	Premije			Odškodnine			Škodni rezultat (%)			Letna stopnja rasti		
	skupaj	življenje	ostalo	skupaj	življenje	ostalo	skupaj	življenje	ostalo	skupaj	življenje	ostalo
2002	1.178.845	267.436	911.409	714.668	90.485	624.183	60,6	60,60	60,60	116,10	123,20	114,10
2003	1.275.102	305.003	970.099	790.866	114.106	676.760	62,0	62,00	62,00	111,70	117,80	10,90
2004	1.456.887	429.013	1.027.874	931.938	189.003	742.935	64,0	64,00	64,00	116,80	143,80	108,30
2005	1.549.167	464.834	1.084.334	874.895	136.348	738.547	56,5	56,50	56,50	106,60	108,60	105,70
2006	1.725.304	540.655	1.184.649	949.076	149.088	799.988	55,0	55,00	55,00	111,40	116,30	109,30
2007	1.893.980	609.266	1.284.714	1.023.300	161.828	861.472	54,0	54,00	54,00	109,80	112,70	108,40
2008	2.018.960	642.653	1.376.307	1.204.208	177.589	1.026.619	59,6	59,60	59,60	106,60	105,50	107,10
2009	2.072.923	630.089	1.442.834	1.240.001	188.496	1.051.505	59,8	29,90	72,90	102,70	98,00	104,80

2010	2.094.342	656.013	1.438.329	1.242.833	245.624	997.209	59,3	37,4	69,3	101,0	104,1	99,7
POZAVAROVANJE												
Leto	Premije			Odškodnine			Škodni rezultat (%)			Letna stopnja rasti ¹		
	skupaj	življenje	ostalo	skupaj	življenje	ostalo	skupaj	življenje	ostalo	skupaj	življenje	ostalo
2002	126.451	1.047	125.404	64.657	728	63.929	51,1	69,9	51,0	132,0	113,9	132,2
2003	140.894	1.007	139.887	73.459	567	72.892	52,1	56,6	52,1	115,1	99,2	115,2
2004	148.905	963	147.952	81.805	241	81.564	54,9	25,4	55,1	108,1	97,0	108,1
2005	161.361	1.007	160.354	78.671	222	78.449	48,8	22,0	48,9	108,6	105,7	108,6
2006	180.619	642	179.977	101.767	252	101.515	56,3	39,3	56,4	111,9	63,8	112,2
2007	206.165	704	205.461	115.181	302	114.879	55,9	42,9	55,9	114,1	109,7	114,2
2008	241.738	724	241.014	200.375	162	200.213	82,9	22,4	83,1	117,3	102,8	117,3
2009	261.109	643	260.466	171.828	137	171.691	65,8	21,3	65,9	108,0	88,8	108,1
2010	263.029	794	262.235	139.930	179	139.751	53,2	22,5	53,3	100,7	123,5	100,7

Vir: Statistični zavarovalniški bilten (2011, str. 5)

Zgornja tabela kaže, kako se je razvijal zavarovalniški trg. Od leta 2002 dalje, se je vplačana skupna premija konstantno zviševala, ravno tako se je poviševalo tudi izplačilo odškodnine. Kljub temu, da se je vsako leto vplačalo več zavarovalne premije, se je stopnja rasti po začetku gospodarske krize, zmanjšala.

4.2 ZNAČILNOSTI TRGA NA PODROČJU ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ

Po letu 2000 je trend rasti življenjskih zavarovanj začel bliskovito naraščati. Glede na velikost zneska bruto obračunane premije se je leta 2003 življenjsko zavarovanje povzpelo na prvo mesto med vsemi zavarovalnimi vrstami. Eno najbolj uspešnih let 21. stoletja je bilo prav gotovo leto 2006, saj različni dogodki pričajo o dinamičnem razvoju in širjenju slovenskega zavarovalništva, ki je bilo tako največje po 2. svetovni vojni (Statistični zavarovalniški bilten, 2007, str. 15–16).

4.2.1 ZBRANA PREMIJA IN GIBANJE STOPNJE RASTI ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ

V letu 2006 so zavarovalnice z vsemi oblikami življenjskih zavarovanj zbrale za 540,7 milijonov evrov bruto obračunane premije, stopnja rasti je znašala 16,3 %, za 1,8 odstotne točke pa se je zvišal tudi delež v BDP (Statistični zavarovalniški bilten, 2007, str. 45). Veliko porast so doživele nove oblike aktualnih življenjskih zavarovanj, ki se sklepajo po Zakonu o zavarovalništvu, to so t. i. življenjska zavarovanja vezana na enote investicijskih skladov ali naložbena življenjska zavarovanja. Njihov delež se je od leta 2005, ko je bil 19,9 %, v letu 2006 povečal na 31 %.

¹ Indeks rasti premij je brez upoštevanja inflacije. Vključujoč 1,9 odstotno rast cen življenjskih potrebščin (dec. 2010/dec, 2009), bi bil indeks rasti zavarovalnih premij 99,10, realna premija zavarovanja pa 2,055 milijarde evrov.

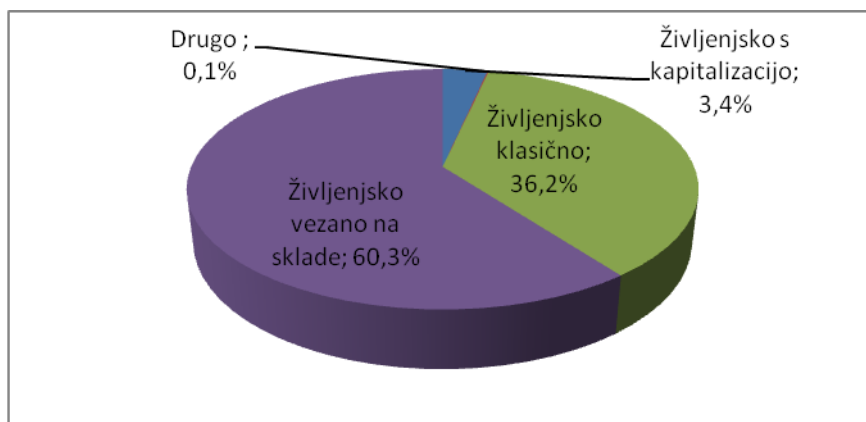
Tudi leto 2007 je bilo zelo uspešno, saj se je povečal interes za poslovanje v Sloveniji nekaterih zavarovalnic iz Evropske unije, kar je bila posledica uvedbe evra v začetku leta. Tako je bilo z življenjskimi zavarovanji v letu 2007 zbranih več kot 609 milijonov evrov bruto obračunane premije (kar je za 68,3 milijone evrov oziroma 12,9 % več kot leta 2006), od tega je bilo kar 356 milijonov evrov zbranih z zavarovanji vezanimi na enote investicijskih skladov (Statistični zavarovalniški bilten, 2008, str. 49–50).

Situacija se je nekoliko spremenila v letu 2008, ko je po svetu zavladala svetovna finančna kriza, ki je močno prizadela Evropsko unijo. Dramatično padanje borznih tečajev je povzročilo zmanjševanje zaupanja potrošnikov in naložb. Kriza je zajela tudi Slovenijo. Prve posledice so se začele kazati v septembru 2008, ko so se v številnih podjetjih zmanjšala naročila in se je začelo masovno odpuščati delavce. Zavarovalnice so krizo občutile takrat, ko je propadlo nekaj ameriških bank, v katerih so imele zavarovalnice v obliki vrednostnih papirjev naložen del denarnih sredstev. Zaradi čustvenega odziva zavarovalcev se je zmanjšala tudi rast premije naložbenih življenjskih zavarovanj.

V tem letu se je trg življenjskih zavarovanj torej umiril in je s 5,5 odstotno rastjo dosegel vrednost 643 milijone evrov bruto obračunane premije. Leta 2008 je bilo v Sloveniji veliko katastrofalnih vremenskih nevšečnosti, zaradi česar so zavarovalnice utrpеле precejšnjo škodo, prav tako se je za dobrih 76 milijonov evrov zmanjšala vrednost naložb v različne delnice po svetu. Kljub naštetemu je bila enoletna rast zbrane premije pozitivna. Skupni znesek zbrane bruto obračunane premije je prvič presegel vrednost dveh milijard evrov, saj se je povišal za 6,6 %. Vendar se je zaradi naravnih katastrof povečala vrednost izplačanih odškodnin in sicer za 1,8 % (1,2 milijarde evrov) in tako skoraj trikrat presegla rast premije. Zaradi posledic gospodarske krize se je v enem letu preplopolovila rast premije življenjskih zavarovanj, saj je leta 2007 znašala 12,7 %, leta 2008 le še 5,5 % (Statistični zavarovalniški bilten, 2009, str. 51–52).

Tudi leto 2009 ni prineslo dosti sprememb, saj se je gospodarska kriza v Sloveniji še poglobila. Povečalo se je število brezposelnih, zaradi česar je tudi zavarovalniški trg doživel prvi resni udarec, katerega je prinesel vedno manjši interes za sklenitev nekaterih zavarovanj. Tako so nekatere zavarovalnice okrepile klasična življenjska zavarovanja, druge so preuredile svojo naložbeno politiko, spet tretje so zaustavile zaposlovanje novih delavcev. Življenjska zavarovanja so tako doživela padec svoje premije. Zavarovalnice so zbrale nekaj več kot 630 milijonov evrov, kar je za 2 % manj kot leta 2008. Premija naložbenih življenjskih zavarovanj se je zmanjšala za 1,7 %, a se je v primerjavi z njo povišala premija drugih klasičnih življenjskih zavarovanj, in sicer za 0,9 %. Da se je premija naložbenih življenjskih zavarovanj zmanjšala, je krivo predvsem to, da so ljudje prehitro odreagirali na padec delnic in v strahu pred izgubo premoženja raje sklepali klasična življenjska zavarovanja, saj pri teh ni bilo naložbenega tveganja in tako možnosti padca premoženja (Statistični zavarovalniški bilten, 2010, str. 50–51).

Slika 1: Premijska sestava življenjskih zavarovanj 2010

Vir: Statistični zavarovalniški bilten (2011, str. 54)

Zadnjih 20 let je bila za slovenski zavarovalni trg značilna predvsem dinamična rast, ki se je leta 2010, glede na leto 2009, upočasnila in tako znašala le 1 %. Zaradi poslabšanja gospodarskih razmer v nekaterih gospodarskih panogah in zelo močni cenovni konkurenci, je celotna premija premoženjskih zavarovanj padla za odstotek pod raven, ki je bila dosežena v letu 2009. A skoraj 4 % rast premije življenjskih zavarovanj je pripomogla k ohranitvi pozitivne rasti skupne premije. Kljub gospodarski krizi, ki se močno odraža tudi na kupni moči prebivalstva, je razveseljivo dejstvo, da se je zavarovancem povrnilo zaupanje v življenjska zavarovanja. Zbranih je bilo več kot 656 milijonov evrov, bruto obračunana premija življenjskih zavarovanj je bila leta 2010 večja kar za 4 % kot leta 2009.

V letu 2010 je življenjsko zavarovanje tržilo 14 zavarovalnic in drugih članic SZZ in glede na podatke iz statističnega zavarovalnega biltena, se je panoga življenjskih zavarovanj izvila iz gospodarske krize. Z visoko stopnjo rasti so k temu veliko prispevala zavarovanja vezana na enote investicijskih skladov in zavarovanja s kapitalizacijo izplačila. Da se je v letu 2010 stopnja rasti naložbenih življenjskih zavarovanj, glede na leto 2009, zvišala, je pripomoglo to, da so zavarovalnice svoje zavarovance »pomirile« in sicer tako, da so jih poučile o naložbenih trgih, saj je ravno nepoznavanje le-teh povzročil strah med zavarovanci, brezglavo prekinjanje že obstoječih naložbenih zavarovanj in prav tako manjše število novih sklenitev naložbenih življenjskih zavarovanj. Prav tako so zavarovalnice razvijale nove produkte, ki so kljub naložbeni strukturi omogočali garancijo izplačila ob doživetju zavarovanja. S takimi potezami so si torej zavarovalnice ponovno pridobile zaupanje zavarovancev, da so le ti zopet sklepali naložbena življenjska zavarovanja, kar je posledično pomenilo manjše število sklenitev klasičnih življenjskih zavarovanj (Statistični zavarovalniški bilten, 2011, str. 53–54).

Tabela 2: Podatki o življenjskih zavarovanjih leta 2010 (v EUR)

Zap. št. Vrstice	Zavarovanje	Zavarovanja	Škode	
		obračunana zavarovalna premija	število škod	obračunana kosmata zavarovalnina
1	SKUPAJ (2+11+14+19+22)	666.013.340	130.764	245.624.195
2	Življenjsko zavarovanje (SKUPAJ 3 do 9)	237.446.940	90.461	169.207.297
3	zavarovanje za smrt	23.323.115	2.129	3.743.275
4	zavarovanje za doživetje	1.437.184	219	404.755
5	zavarovanje za smrt in doživetje - mešano zavarovanje	150.860.567	44.195	126.340.738
6	rentno zavarovanje (razen pod št. 7)	8.686.248	1.660	7.845.030
7	rentno zavarovanje - izplačilo po pokojninskih načrtih po ZPIZ-1	0	0	6.165
8	zavarovanje z vračilom premije	0	0	0
9	vsa druga življenjska zavarovanja	3.647.087	7.848	9.440.426
10	dodatna zavarovanja	49.492.739	34.400	21.426.908
11	Zavarovanje za primer poroko oz. rojstva (12+13)	588.528	165	673.854
12	zavarovanje za primer poroke	588.528	165	673.854
13	zavarovanje za primer rojstva	0	0	0
14	Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov oz. na enote kritnih skladov (SKUPAJ 15 do 18)	395.693.875	39.982	71.854.877
15	življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov z garancijo	12.917.395	1.190	3.133.779
16	življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov brez garancije	220.808.834	30.370	41.932.232
17	življenjsko zavarovanje, vezano na enote kritnih skladov z garancijo	150.397.811	7.373	26.639.661
18	življenjsko zavarovanje, vezano na enote kritnih skladov brez garancije	11.569.835	49	149.205
19	Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil (20+21)	22.283.997	1.166	3.888.167
20	prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje po ZPIZ-1	22.283.997	1.166	3.888.167
21	vsa druga zavarovanja s kapitalizacijo izplačil	0	0	0
22	Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni	0	0	0

Vir: Statistični zavarovalniški bilten (2011, str. 53)

Tabela 2 prikazuje, da je bilo leta 2010 več vplačil na police življenjskega zavarovanja, vezanega na enote investicijskih skladov oz. na enote kritnih skladov, in sicer je bilo obračunane 395.693.875 EUR zavarovalne premije. Pri klasičnem življenjskem

zavarovanju je bilo obračunane 237.446.940 EUR zavarovalne premije. Pri škodnih primerih je bilo pri klasičnih življenjskih zavarovanjih za 169.207.297 EUR izplačil, medtem ko je bilo pri življenjskih zavarovanjih vezanih na enote investicijskih skladov 71.854.877 EUR izplačil.

4.2.2 TRŽNI DELEŽ ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ

Leta 2006 je bilo v Sloveniji zbrane za 1,72 milijarde EUR celotne bruto obračunane premije. Od tega je bilo 540,6 milijonov EUR zbrane z življenjskimi zavarovanji, kar pomeni, da je tržni delež življenjskih zavarovanj znašal 31,34 %. Delež BDP pa je znašal 1,8 % (Statistični zavarovalniški bilten, 2007, str. 44–45). Leta 2007 so vse zavarovalnice skupaj zbrale za 1,89 milijarde EUR bruto obračunane premije. S 609,2 milijoni EUR bruto obračunane premije življenjskih zavarovanj pa predstavlja tržni delež le-teh 32,17 % celotnega portfelja (Statistični zavarovalniški bilten, 2008, str. 45–46). V letu 2008 so zavarovalnice, kljub začetku gospodarske krize, zbrale za nekaj več kot dve milijardi EUR celotne bruto obračunane premije. Zavarovalnicam, ki tržijo življenjska zavarovanja, se je glede na leto 2007, nekoliko znižal tržni delež in je tako v letu 2008 znašal 31,83 %. V letu 2008 je imela zavarovalnica Triglav največji tržni delež na področju življenjskih zavarovanj, na drugem mestu je zavarovalnica KD Življenje, d. d., ki je bila leta 2007 na tretjem mestu, saj je dosegla največjo rast med vsemi zavarovalnicami, katere tržijo življenjska zavarovanja. Na tretjem mestu je bila zavarovalnica Maribor (Statistični zavarovalniški bilten, 2009, str. 47–48). Tudi v letu 2009 so vse zavarovalnice skupaj zbrale za nekaj več kot dve milijardi EUR bruto obračunane premije, tržni delež življenjskih zavarovanj pa je ponovno nekoliko upadel. S 630 milijoni EUR bruto obračunane premije, je znašal 30,40 % (Statistični zavarovalniški bilten 2010, str. 45–46). V letu 2010 je zavarovalna dejavnost ponovno zbrala nekaj več kot dve milijardi EUR bruto obračunane premije. Zaradi višje rasti premije življenjskih zavarovanj se je delež v BDP povečal za stotinko odstotne točke in za leto 2010 znašal 1,82 %. Dve tretjini celotne premije življenjskih zavarovanj sta bili zbrani z zavarovanji vezanimi na enote investicijskih skladov, tretjina premije je bila zbrana s klasičnimi življenjskimi zavarovanji. Zavarovalnice s tujim kapitalom so doprinesle petino celotne premije življenjskih zavarovanj. Tako se je ponovno okrepil strukturni delež življenjskih zavarovanj v celotnem portfelju in v letu 2010 znašal 31,3 % (Statistični zavarovalniški bilten, 2011, str. 49–50).

Tabela 3: Tržni deleži zavarovalnic z življenjskimi zavarovanji od leta 2006 do 2010

ZAVAROVALNICE	Tržni delež (%) v letu 2006	Tržni delež (%) v letu 2007	Tržni delež (%) v letu 2008	Tržni delež (%) v letu 2009	Tržni delež (%) v letu 2010
Skupaj	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Triglav	45,83	44,32	42,70	41,08	38,56
Maribor	13,70	13,52	13,78	14,35	14,75
Slovenica Življenje	9,39	12,17	14,44	14,70	14,50
Merkur	7,72	7,46	7,76	8,25	8,33
NLB Vita	7,12	7,44	6,24	4,83	6,31

GRAWE	5,45	5,17	5,11	5,05	4,65
Generali	3,81	3,40	3,45	3,43	3,16
Adriatic Slovenica	3,88	3,47	3,19	2,96	2,62
Tilia	1,91	2,02	2,27	2,22	2,11
Sklad obrtnikov in podjetnikov (SOP)	1,12	0,94	0,90	0,88	0,75
Victoria-Volksbanken	0,06	0,10	0,16	0,45	0,53
Wiener Städtische	-	-	-	1,81	2,98
ERGO	-	-	-	-	0,73

Vir: Prirejeno po statističnih zavarovalniških biltenih 2007, 2008, 2009, 2010 in 2011

V tabeli 3 je prikazan tržni delež življenjskih zavarovanj od leta 2006 do leta 2010. V vseh teh letih je imela najvišji tržni delež zavarovalnica Triglav, ki se je gibal od nekaj manj kot 39 % v letu 2010, vse do nekaj manj kot 46 % v letu 2006. Zavarovalnici Maribor in KD Življenje, d. d. si izmenjujeta drugo mesto in imata vsaka po nekaj več kot 10 % delež. Na tretjem mestu pa je zavarovalnica Merkur, katere tržni delež življenjskih zavarovanj se giblje od 7,46 %, do 8,33 %. Pri vseh ostalih zavarovalnicah je tržni delež življenjskih zavarovanj manjši od 10 %.

5 PREDSTAVITEV ZAVAROVALNICE KD ŽIVLJENJE, D. D.²

5.1 KD GROUP

Začetek družbe KD Group sega v leto 1994, ko je bila ustanovljena Kmečka družba – družba za upravljanje investicijskih skladov. Leta 1996 Kmečka družba prevzame v upravljanje najstarejši vzajemni sklad KD Galileo. Še istega leta iz prevzetega dela štirih vzajemnih skladov druge družbe za upravljanje ustanovi še dva vzajemna sklada, in sicer delniškega KD Rastko in obvezniškega KD Bond. Istega leta kupijo zavarovalniško hišo Slovenica – danes Adriatic Slovenica – in delež v izobraževalni ustanovi Gea College, ki je sedaj sinonim za poslovno in podjetniško izobraževanje. Naslednjih nekaj let je družba sledila svojim ciljem in leta 2001 odprla prvo Finančno točko v Ljubljani zunaj sedeža družbe, kar pomeni tudi začetek razvoja mreže finančnih supermarketov v Sloveniji. Ker je bil eden poglobitnih ciljev tudi širitev na tuje trge, se leta 2002 na Hrvaškem odpre družba za upravljanje KD Investments. Leto 2004 pomeni začetek poslovanja borznoposredniške družbe KD BPD in s tem začetek individualnega upravljanja premoženja in borznega posredovanja. Nato se je leta 2005 ustanovila prva slovenska specializirana življenjska zavarovalnica Slovenica Življenje – danes KD Življenje, d. d. Leta 2007 je sledila ustanovitev družbe KD Finančna točka, katere glavni cilj je prodaja vseh finančnih produktov skupine KD Group na enem mestu. Družba postavi nov mejnik leta 2008, ko začne svojo dejavnost širiti na nepremičnine – začetek izvedbe projekta Šumi, uglednega poslovno-stanovanjskega objekta v središču Ljubljane. Tudi leto 2009 je bilo prelomno leto, ko se ustanovi KD Banka, ki je specializirana za osebno in privatno bančništvo.

Skupina KD Group posluje v dejavnosti zavarovalništva, upravljanja investicijskih skladov, bančništva in kapitalskih naložb ter nepremičnin. Zavarovalništvo obsega trženje osebnih in premoženjskih zavarovanj. Poleg zavarovalnice Adriatic Slovenica in KD Življenje, d. d. deluje tudi v tujini, in sicer na Hrvaškem ter v Srbiji. Investicijske sklade upravljajo KD Skladi, družba za upravljanje d. d. in trenutno imajo v upravljanju 22 različnih skladov. Družba deluje tudi v tujini, na Hrvaškem, v Bolgariji, Romuniji in na Slovaškem. Z ustanovitvijo KD Banke skupina KD Group razširi svojo dejavnost tudi v bančništvo. Opravlja bančne in finančne storitve s področja osebnega in privatnega bančništva. Dejavnost kapitalskih naložb in nepremičnin vodi družba KD Kapital. Zraven spada tudi dejavnost založništva in upravljanja zaprtih investicijskih skladov v Bosni in Srbiji. Družba KD Kwart pa je prevzela nepremičninsko dejavnost in njena osnovna dejavnost je investicijski inženiring s področja nepremičnin.

5.2 ZAVAROVALNICA KD ŽIVLJENJE, D. D.

---

² Povzeto po spletni strani KD Življenje, d. d. leto 2011

Življenjska zavarovalnica KD Življenje, d. d. je pod imenom Slovenica Življenje, d. d. začela delovati 3. januarja 2005, in sicer z odcepitvijo življenjskih zavarovanj od zavarovalniške hiše Slovenica, d. d. Zavarovalnica je specializirana za prodajo življenjskih zavarovanj s poudarkom ponudbe na Fondpolici, življenjskem zavarovanju, z vlaganjem v investicijske sklade. Glede na podatke iz Statističnega zavarovalnega biltena za leto 2010 je zavarovalnica KD Življenje, d. d. na tretjem mestu glede na tržni delež življenjskih zavarovanj v Sloveniji.

POMEMBNEJŠI DOGODKI:

- Leto 2005 – 3. januarja se na podlagi soglasja Agencije za zavarovalni nadzor iz leta 2004 za izločitev dejavnosti življenjskih zavarovanj v ločeno družbo iz Slovica, d. d. Ljubljana oddeli in vpiše v sodni register Slovenica Življenje, življenjska zavarovalnica, d. d. Ljubljana. 24. februarja se ustanovi in v sodni register vpiše družba KD Life Asigurari S. A. v Romuniji. 17. oktobra od Agencije za zavarovalni nadzor prejme Slovenica Življenje odobritev za opravljanje zavarovanih poslov na področju Slovaške.
- Leto 2006 – 1. aprila je za predsednika uprave Slovenica Življenje imenovan Samo Burja, ki je bil dotedanji član uprave, članica uprave pa Mateja Keržič, ki je pred tem opravljala nalogo izvršne direktorice Sektorja razvoja življenjskih zavarovanj. 21. junija je uradna otvoritev KD Life Asigurari S. A. Romunija, ki tako postane prva življenjska zavarovalnica na tujih trgih. 1. oktobra se odpre poslovalnica na Slovaškem in 20 decembra pridobi licenco za opravljanje zavarovalnih poslov tudi KD Life Bolgarija.
- Leto 2007 – 9. januarja skupščina v nadzorni svet Slovenica Življenje, d. d. izvoli novega člana, predstavnika kapitala Aleksandra Sekavčnika in Sergeja Racmana. 19. februarja je za predsednika uprave Slovenica Življenje imenovan Matija Šenk in 22. februarja Slovenica Življenje prejme certifikat kakovosti ISO 9001:2000. 26. marca prične s poslovanjem KD Life Bolgaria. 22. avgusta se Slovenica Življenje uradno preimenuje v KD Življenje, zavarovalnica, d. d. 25. oktobra je bila v sodni register vpisana družba KD Finančna točka, premoženjsko svetovanje d. o. o. 5. decembra nastopi funkcijo člana uprave dr. Darko Medved in 31 decembra 100 % lastnik KD Življenje postane KD Holding, d. d. V tem letu zavarovalnica lansira pet novih produktov naložbenih življenjskih zavarovanj; januarja uvedejo fondpolico z naložbenim paketom, marca v sodelovanju z Deutsche Bank ponudijo Fondpolico Azija Garant plus, v mesecu juniju so prav tako v sodelovanju z Deutsche Bank razvili Fondpolico Renta Garant in novembra so ponudili KD Družino in KD Pokojnino. Prav tako so v drugi polovici leta razvijali produkt Fondpolica Dirigent³.
- Leto 2008 – v marcu začnejo tržiti produkt Fondpolica Dirigent. 5. maja je bila odprta življenjska zavarovalnica KD Životno osiguranje, d. d. Hrvaška in 22. maja življenjska zavarovalnica KD Life CJSC Ukrajina. 20. novembra zavarovalnica prejme priznanje European sponsorship Association (ESA) za posebne dosežke za Petletni partnerski projekt med KD Življenje in LGL »Smisel življenja so otroški

---

³ S trženjem Fondpolice Dirigent so pričeli v letu 2008

nasmehi«. 24. novembra je sklenjena 100.000 aktivna polica življenjskega zavarovanja. Septembra, v sodelovanju z BNP Paribas razvijejo nov produkt, Fondpolico Maks Garant.

- Leto 2009 – 6. marca je funkcijo članice uprave prevzela mag. Ingrid Kuk, izvršna direktorica trženja KD Življenje, d. d. Na trg lansirajo dva nova produkta. Marca razvijejo Fondpolico Maks Garant plus, ki je nadgradnja Fondpolice Maks Garant. Junija začnejo s trženjem življenjskega zavarovanja Življenjski kasko.
- Leto 2010 – v tem letu slovenskemu zavarovalnemu trgu ponudijo tri nove oblike življenjskega zavarovanja. Januarja pridejo na trg s Fondpolico Solist, marca ji sledi Fondpolica Ekskluziv in septembra Fondpolica Virtuoz.
- Leto 2011 – 25. marca prevzame funkcijo članice uprave Jožica Palčič.

5.3 POSLOVANJE ZAVAROVALNICE KD ŽIVLJENJE, D. D.

Glede na zbrano bruto premijo življenjskih zavarovanj je v letu 2006 zavarovalnica KD Življenje, d. d. dosegla 9,39 % tržni delež. V tem letu je bilo zbranih 38,6 milijonov EUR kosmate obračunane premije, kar je v primerjavi z letom 2005 za 84,1 % več. Prav tako je bilo v letu 2006, v primerjavi z letom poprej, sklenjenih 46,1 % več novih zavarovanj, in sicer 20.329 (Revidirano letno poročilo 2006, maj 2007, str. 15–16).

Leta 2007 je bila zavarovalnica z 11,8 % deležem na tretjem mestu glede na zbrano bruto premijo življenjskih zavarovanj. Zbrane je bilo za 57,6 milijonov EUR kosmate obračunane premije, kar je za 49,3 % več, kot leto poprej. Visoko stopnjo rasti so dosegla naložbena življenjska zavarovanja, ki je v primerjavi z letom 2006 znašala 62,8 % (Revidirano letno poročilo 2007, april 2008, str. 16–17).

Z letom 2008 je bila zavarovalnica druga največja zavarovalnica, ki trži življenjska zavarovanja. Njen tržni delež je znašal 13,7 %, kar jo je hkrati uvrstilo med prvih pet največjih zavarovalnic, ki delujejo na slovenskem trgu. V tem letu je bilo zbranih 69,8 milijonov EUR kosmate obračunane premije, kar je v primerjavi z letom 2007 21 % več (Revidirano letno poročilo 2008, april 2009, str. 16).

Leta 2009 je tržni delež zavarovalnice znašal 14,1 %, saj je bilo zbranih 69,3 milijonov EUR kosmate obračunane premije. Glede na leto 2008 je bilo v tem letu zbrane za 0,8 % manj premije. Večina premije je bila zbrana s prodajo naložbenih življenjskih zavarovanj in sicer 87,5 % celotne zbrane zavarovalne premije (Revidirano letno poročilo 2009, marec 2010, str. 9).

V letu 2010 je tržni delež zavarovalnice znašal 13,9 %. Obračunane je bilo za 70,3 milijonov EUR kosmate obračunane zavarovalne premije, kar je za 1,5 % več kot leta 2009. Večina te premije, in sicer 87,8 %, je bila zbrana s prodajo naložbenih življenjskih zavarovanj (Revidirano letno poročilo 2010, marec 2011, str. 10–11).

Tabela 4: Zbrana kosmata obračunana premija in kosmata obračunana škoda od leta 2006 do leta 2010

Leto	Kosmata obračunana premija v mio EUR	Kosmata obračunana škoda v mio EUR
2006	38,6	4,8
2007	57,6	5,1
2008	69,8	6,7
2009	69,3	9,6
2010	70,3	15,9

Vir: lasten

Zgornja tabela prikazuje zbrano kosmato obračunano premijo življenjskih zavarovanj in kosmate obračunane škode. Iz tabele je vidno, da je kosmata obračunana premija iz leta v leto rastla, za nekaj manj kot eno odstotno točko je padla le leta 2009 v primerjavi z letom 2008. Posledično z višjo obračunano premijo življenjskih zavarovanj je bilo iz leta v leto več obračunanih škod.

Tabela 5: Kosmata obračunana premija v letu 2009 in 2010 (v EUR)

Vrsta zavarovanja	Leto 2010		Leto 2009		Indeks rasti 2010/2009
	Vrednost	Delež	Vrednost	Delež	
Kosmata obračunana premija	70.338.531	100,00%	69.664.673	100,00%	101
Klasično življenjsko zavarovanje	8.641.523	12,29%	8.694.796	12,48%	99,4
Naložbeno življenjsko zavarovanje	61.697.008	87,71%	60.969.877	87,52%	101,2

Vir: Revidirano konsolidirano letno poročilo skupine KD Življenje, d. d. (2011, str. 11)

Tabela 6 prikazuje, da je bilo v letu 2009 zbrane za 69.664.673 EUR kosmate obračunane premije. Od tega je bilo v naložbeno življenjsko zavarovanje vplačano 60.969.877 EUR oziroma dobrih 88 % celotne premije in 8.694.796 EUR oziroma dobrih 12 % v klasično življenjsko zavarovanje. V letu 2010 se situacija ni veliko spremenila. Skupaj je bilo zbrane za 70.338.531 EUR kosmate obračunane premije. Od tega v naložbeno življenjsko zavarovanje 61.697.008 EUR oziroma dobrih 88 % celotne premije in v klasično življenjsko zavarovanje 8.641.523 EUR oziroma dobrih 12 % celotne premije.

6 ANALIZA PRODUKTOV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ V KD ŽIVLJENJE, D. D.⁴

Na trgu življenjskih zavarovanj se bje huda bitka med konkurenčnimi zavarovalnicami in njihovimi produkti. Ključno vlogo pri razvoju novih produktov imajo seveda zavarovanci, ki so v svojih željah in pričakovanjih čedalje bolj zahtevni. Tako je vsako leto na izbiro večja ponudba različnih produktov. Zavarovalnica KD Življenje, d .d. ima v svojem repertoarju zavarovanj več kot 15 produktov. V tem poglavju bom vse produkte na kratko predstavila, 5 najbolj prodajanih zavarovanj – Fondpolica, KD Družina/Pokojnina, Seniorplus, Življenjski kasko in Mešano življenjsko zavarovanje – bom med seboj primerjala in poskušala ugotoviti, kateri od teh produktov je najbolj primeren za določeno skupino ljudi. Fondpolico uvrščam med najbolj prodajani produkt predvsem zato, ker je to glavni produkt v zavarovalnici KD Življenje, d .d. in tudi veliko novih produktov izhaja iz osnov Fondpolice. Mešano življenjsko zavarovanje je »klasično« življenjsko zavarovanje primerljivo z ostalimi tovrstnimi zavarovanji drugih zavarovalnic. Seniorplus je edini produkt v zavarovalnici, katerega lahko sklepajo osebe starejše od 65 let in zato priljubljen pri starejših strankah. Življenjski kasko je priljubljen zaradi nizke zavarovalne premije in zato dosegljiv večji populaciji strank, KD Družino/Pokojnino uvrščam med priljubljene produkte predvsem zaradi možnosti likvidnosti sredstev na zavarovalni polici (do teh ugotovitev sem prišla med časom zaposlitve na oddelku obdelave zavarovanj v zavarovalnici KD Življenje, d d., ko je bila ena mojih zadolžitev vnos novih ponudb v računalniški sistem; konkretnih števil, ki bi dokazovale moje ugotovitve, ne morem pridobiti – op. p.).

6.1 ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

V sklop življenjskih zavarovanj spadajo zavarovanja, ki imajo le zavarovalno komponento oziroma varčevalna komponenta ni toliko poudarjena, saj prinaša le minimalne donose.

6.1.1 ŽIVLJENJSKI KASKO

Življenjski kasko je življenjsko zavarovanje za primer smrti, ki krije izplačilo dogovorjene zavarovalne vsote v času trajanja zavarovanja. Sklene se za obdobje od 1 do 30 let, zavarovanje je individualno. Pristopna starost je od 14. do 65. leta starosti, ob izteku zavarovana oseba ne sme biti starejša od 75. leta. Najnižji znesek mesečne premije znaša 10 EUR, v kolikor se dogovori enkratno vplačilo, je najnižji znesek enkratne premije 150 EUR. Življenjsko zavarovanje se lahko sklene z dodatnimi nezgodnimi zavarovanji ali brez. V primeru nezgode ali nastanka ene izmed 11 kritičnih bolezni se zavarovancu izplača dogovorjena zavarovalna vsota oziroma njen del ali nadomestilo, ki ublaži izpad dohodka

---

⁴ Vsi opisi življenjskih zavarovanj so povzeti po spletni strani KD Življenje, d. d. leto 2011

v času bolniške odsotnosti in omogoča kritje morebitnih stroškov zdravljenja. Poleg tega paket dodatnih zavarovanj že vključuje nezgodno zavarovanje otrok ter zavarovanje oprostitve plačila premije, ki v primeru 100 % trajne invalidnosti omogoča oprostitve plačila premije do izteka dogovorjenega trajanja zavarovanja.

Življenjski kasko poleg zavarovalnega paketa omogoča tudi priključitev dodatnih zavarovanj (do višine maksimalnih možnih zavarovalnih vsot) glede na individualne potrebe posameznika, in sicer:

- dodatno zavarovanje za primer smrti s padajočo zavarovalno vsoto,
- dodatno nezgodno zavarovanje,
- dodatno nezgodno zavarovanje otrok,
- dodatno zavarovanje kritičnih bolezni,
- dodatno zavarovanje oprostitve plačila premije v primeru delovne nezmožnosti.

6.1.2 MEŠANO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

Mešano življenjsko zavarovanje je življenjsko zavarovanje za primer smrti in doživetja, ki se ga lahko sklene za obdobje od 5 do 25 let, individualno ali vzajemno. Pristopna starost je od 14. do 65. leta.

Produkt je kombinacija zavarovanja, ki poskrbi za:

- socialno varnost družine ob nepredvidenih dogodkih ter
- varčevanje z izplačilom zavarovalne vsote ob doživetju.

Zavarovancu torej omogoča zavarovanje, saj ta del pokriva izplačilo zavarovalne vsote za primer smrti zavarovanca. V primeru smrti zavarovanca v času trajanja zavarovanja se upravičencu izplača dogovorjena zavarovalna vsota za primer smrti skupaj z do tedaj ustvarjenim presežkom. Z varčevanjem si zagotovi izplačilo zavarovalne vsote za primer doživetja ob izteku zavarovalne dobe. Po izteku zavarovalne dobe se torej upravičencu izplača dogovorjena zavarovalna vsota za primer doživetja skupaj s presežkom, ustvarjenim pri gospodarjenju s sredstvi življenjskih zavarovanj. Poleg tega, je dogovorjena zavarovalna vsota tudi zajamčena.

Mešano življenjsko zavarovanje se poleg povečanju socialne varnosti lahko prilagodi potrebam posameznika; ob izteku zavarovanja se lahko zavarovalna vsota izplačuje v obliki rente za določen ali nedoločen čas izplačevanja; zraven se lahko sklenejo tudi dodatna nezgodna zavarovanja.

6.1.3 ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE ZA PRIMER SMRTI KREDITOJEMALCA

Življenjsko zavarovanje za primer smrti kreditojemalca je življenjsko zavarovanje s padajočo zavarovalno vsoto za primer smrti in določenim trajanjem zavarovanja, ki se sklene v primeru najetja kredita. Zavarovalna vsota je vezana na višino kreditne obveznosti in se v času odplačevanja kredita znižuje. KD Življenje, d .d. krije kreditne obveznosti kreditojemalca do dogovorjene višine v primeru njegove smrti in nudi zaščito njegovih najbližjih. To zavarovanje ne vključuje varčevalne komponente, zato je zavarovalna premija zelo ugodna. Možno ga je skleniti tudi skupaj z življenjskim

zavarovanje, ki varčevalno komponento vsebuje, npr. skupaj z življenjskim zavarovanjem, vezanem na investicijske sklade – Fondpolica. Zavarovalna vsota je torej padajoča in je celotno obdobje trajanja zavarovanja povečana za 10 %, kar zagotavlja dodatno zaščito zavarovanca in njegovih najbližjih. Zavarovanje se lahko sklene z enkratnim ali obročnim plačilom premije.

6.1.4 SENIORPLUS

Je življenjsko zavarovanje za vse življenje brez vprašanja o zdravstvenem stanju in ga lahko sklenejo osebe od dopolnjenega 55. leta do dopolnjenega 80. leta starosti. To je zavarovanje, ki je namenjeno kritju pogrebnih stroškov, ki so posledica smrti zavarovanca. Namenjeno je torej zaščititi družinskih članov v najtežjih trenutkih, saj v primeru smrti zavarovane osebe prejmejo dogovorjeno zavarovalno zaščito. Ko zavarovanec dopolni dogovorjeno starost 90 let, preneha s plačevanjem premije, vendar obdrži vse pravice, ki izhajajo iz njegovega zavarovanja. Ob smrti zavarovanja KD Življenje, d. d. upravičencu izplača dogovorjeno zavarovalno vsoto. Dogovorjena zavarovalna vsota se izplača upravičencu, če zavarovanec umre po poteku dveh let trajanja zavarovanja; v primeru smrti zavarovanca zaradi bolezni v prvih dveh letih trajanja zavarovanja; KD Življenje, d. d. povrne celotni znesek vseh plačanih premij; v primeru nezgodne smrti KD Življenje, d. d. izplača dogovorjeno zavarovalno vsoto v celoti od prvega dne trajanja zavarovanja.

6.2 ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE Z GARANCIJO

6.2.1 RENTA GARANT

Je življenjsko zavarovanje z enkratnim vplačilom premije, vezano na sestavljen dolžniški vrednostni papir in z zajamčenim izplačilom rente. Produkt je bil pripravljen v sodelovanju z eno izmed vodilnih finančnih institucij Deutsche Bank AG. Zavarovanje se sklene za dobo 20 let, pristopna starost je od 14. do 65. leta. Najnižji znesek enkratne premije znaša 5.000 EUR. Čista vplačana premija se na dan začetka zavarovanja investira v sestavljen dolžniški vrednostni papir, ki je v prvih desetih letih trajanja zavarovanja kombinacija naložb v dva hadge sklada in dolžniške vrednostne papirje. Ob koncu 10. leta trajanja zavarovanja se izplača doseženi donos na čisto vplačano premijo. Od enajstega do vključno dvajsetega leta trajanja zavarovanja se izplačuje zajamčena letna renta. Zavarovalec je v prvih desetih letih trajanja zavarovanja zavarovan za primer smrti z zavarovalno vsoto v višini 10 % vplačane premije. Zavarovanje po tej ponudbi ni več možno, saj se je sklepalo za obdobje od 1. decembra 2007 do 1. decembra 2027.

6.3 FONDPOLICA

Fondpolica je najbolj razširjen produkt v zavarovalnici KD Življenje, d. d. Ravno letos praznuje tudi deseto obletnico. Je oblika življenjskega zavarovanja za primer smrti in doživetja, vezanega na enote investicijskih skladov skupine KD Group.

6.3.1 FONDPOLICA

Je oblika življenjskega zavarovanja za primer smrti in doživetja, vezanega na enote investicijskih skladov oziroma na enote kritnega sklada ali na drugo referenčno vrednost, pri katerem zavarovalec prevzame naložbeno tveganje za izplačilo ob izteku zavarovanja. Zavarovalec sam določi, kam se bodo nalagala njegova sredstva. Ista premija življenjskega zavarovanja se naloži v en naložbeni paket oziroma največ štiri investicijske sklade in se lahko sklene z indeksacijo ali brez indeksacije.

V primeru smrti zavarovanca se upravičencu izplača zajamčena zavarovalna vsota ali vrednost premoženja, v kolikor je le ta višja od zavarovalne vsote. Ob izteku dobe plačevanja zavarovalnica izplača celotno vrednost premoženja.

Tekom zavarovanja se lahko delajo različne spremembe:

- povišanje/nižanje zavarovalne vsote in premije,
- sprememba trajanja zavarovanja,
- zamenjava skladov/naložbenega paketa,
- sprememba v drugo obliko življenjskega zavarovanja,
- sprememba razdelitve premije, če so izbrani posamezni investicijski skladi,
- izplačilo predujma,
- priključitev dodatnih zavarovanj:
  - dodatno nezgodno zavarovanje,
  - dodatno nezgodno zavarovanje otroka,
  - dodatno zavarovanje kritičnih bolezni.

6.3.2 FONDPOLICA WELLNESS

V kolikor pri obročni Fondpolici znaša mesečna premija 250 EUR ali več, je zavarovalec upravičen do preventivne storitve, ki obsega:

- preventivni zdravniški pregled ali
- vikend paket z wellness storitvami v Lifeclass Hotels & Resorts Grand hotelu Palace 5* v Portorožu.

Zavarovalnica KD Življenje, d. d. omogoča preventivno storitev svojim zavarovancem prvič po dveh letih trajanja zavarovanja ter vsakih nadaljnjih pet let trajanja zavarovanja. Zavarovanje je možno skleniti le za eno osebo.

6.3.2.1 KD Skladi⁵

Skupina KD Group upravlja trenutno z 22 skladi, ki se med seboj razlikujejo po naložbeni politiki, geografski razpršenosti in tveganosti. Poznamo delniške sklade, obvezniške sklade in sklade denarnega trga. Najstarejši sklad, ki je 1. januarja 2012 praznoval 20 let, je KD Galileo, ki je sestavljen iz fleksibilne strukture naložb, ki se sproti prilagajata razmeram na trgu. Večina skladov, katere upravlja skupina KD Group, je delniških. Sem spadajo KD

---

⁵ Povzeto po spletni strani zavarovalnice KD Življenje, d. d., leto 2011

Rastko, KD Prvi izbor, KD Balkan, KD Novi trgi, KD Severna Amerika, KD Tehnologija, KD Surovine in energija, KD Vitalnost, KD Nova energija, KD Infrastruktura in gradbeništvo, KD Finance, KD Vzhodna Evropa, KD Indija-Kitajska in KD Latinska Amerika. Prav tako pod delniške sklade spadajo KD Pelikan (Bolgarija), KD Victoria (Hrvaška), KD Russia (Slovaška) in KD Maximus (Romunija), ki so tuji skladi, saj z njimi upravljajo tuji upravitelji. KD Bond je obvezniški vzajemni sklad, KD MM je sklad denarnega trga in slovaški sklad KD Prosperita je delniško-obvezniški sklad.

6.3.2.2 Naložbeni paket⁶

Naložbeni paket je izbor investicijskih skladov v upravljanju Skupine KD Group, v katere se vlagajo sredstva vlagateljev. Vrednost premoženja v skladih, ki sestavljajo naložbeni paket, se ohranja v odstotkih, ki jih predstavlja posamezen sklad v naložbenem paketu. Glede na naložbeno usmeritev vlagateljev se lahko izbira med tremi naložbenimi paketi in sicer med Aktivnim naložbenim paketom, Uravnoveženim naložbenim paketom in Konzervativnim naložbenim paketom. Prednost naložbenega paketa pred posameznimi skladi je predvsem v tem, da je vlagatelj z majhnimi vložki (50 EUR mesečno) udeležen v rasti več skladov, prav tako se z investiranjem v naložbeni paket doseže večja razpršenost naložb.

Prednost naložbenega paketa je tudi v tem, da se struktura paketa enkrat letno, glede na tržne razmere in pričakovanja v prihodnosti, spremeni oziroma optimizira (pri Aktivnem naložbenem paketu celo dvakrat letno).

Aktivni naložbeni paket je namenjen vsem, katerih glavni cilj je dolgoročna kapitalska rast. Sredstva se nalagajo pretežno v delniške in investicijske sklade, hkrati se z aktivnim naložbenim paketom doseže globalno geografsko razpršenost s poudarkom na razvijajočih se trgih. Prednost Aktivnega naložbenega paketa pred Uravnoveženim in Konzervativnim naložbenim paketom je v tem, da so naložbe v tem paketu upravljane najbolj aktivno, saj ga v vsakem trenutku sestavlja od 5 do 10 različnih investicijskih skladov; sestava se pregleda najmanj dvakrat letno, v primeru večjih sprememb deležev investicijskih skladov se izvede izredna prilagoditev sestave naložbenega paketa, v primeru neugodnih razmer na kapitalskih trgih delež naložb v instrumente denarnega trga, bančne depozite in denarna sredstva skupaj lahko znaša do 25 % vrednosti vseh sredstev. Na ta način je namreč poskrbljeno za večjo stabilnost premoženja. Ciljna povprečna letna donosnost znaša 10 %.

Slika 2: Ciljna sestava Aktivnega naložbenega paketa od 1. decembra 2009 dalje

Ime investicijskega sklada	%
KD Indija – Kitajska, delniški	30
KD Latinska Amerika, delniški	20
KD Balkan, delniški	15
KD Nova energija, delniški	15

⁶ Povzeto po spletni strani zavarovalnice KD Življenje, d .d. leto 2011

KD Russia, IAD, delniški odprti vzajemni sklad	10
KD Prosperita, delniško-obvezniški vzajemni sklad fleksibilne strukture naložb	10

Vir: reklamni letak zavarovalnice KD Življenje, d .d. leto 2009

Uravnoveženi naložbeni paket je namenjen vlagateljem, ki želijo dolgoročno povečati svoje premoženje, pri tem pa se niso pripravljene v celoti prepustiti delniškimi trgom. Sredstva so usmerjena tako v delniške kot tudi v obvezniške investicijske sklade. Ciljna povprečna letna donosnost znaša 8 %.

Slika 3: Ciljna sestava Uravnoveženega naložbenega paketa od 1. decembra 2009 dalje

Ime investicijskega sklada	%
KD MM, sklad denarnega trga	20
KD Galileo, fleksibilna struktura naložb	25
KD Prosperita, IAD, delniško-obvezniški vzajemni sklad fleksibilne strukture naložb	25
KD Prvi izbr, sklad delniških skladov	15
KD Novi trgi, delniški	15

Vir: reklamni letak zavarovalnice KD Življenje, d.d. leto 2009

Konzervativni naložbeni paket je namenjen vlagateljem, katerih glavni cilj je stabilnost privarčevanih sredstev. Sredstva so bolj izpostavljena obvezniškim skladom, kar daje dodatno varnost in stabilnost vloženih sredstev. Ciljna povprečna letna donosnost znaša 6 %.

Slika 4: Ciljna sestava Konzervativnega naložbenega paketa od 1. decembra 2009 dalje

Ime investicijskega sklada	%
KD MM, sklad denarnega trga	25
KD Bond, obvezniški	15
KD Galileo, fleksibilna struktura naložb	25
KD Prvi izbr, sklad delniških skladov	15
KD Prosperita, delniško-obvezniški vzajemni sklad fleksibilne strukture naložb	10
KD Vitalnost, delniški	10

Vir: reklamni letak zavarovalnice KD Življenje, d .d. leto 2009

6.3.3 FONDPOLICA INVEST

Je življenjsko zavarovanje, ki je vezano na vlaganje v investicijske sklade KD, ki omogoča enkratno plačilo premije. Zavarovanec lahko izbira med tujimi in domačimi skladi KD, ki so na voljo v okviru Fondpolice. Varčevalna premija se nalaga v največ štiri investicijske sklade, ki jih izbere zavarovalec iz seznama investicijskih skladov, ki ga določa

zavarovatelj. Sredstva zavarovalca se nalagajo tako, da je v posamezen investicijski sklad razporejeno najmanj 500 EUR. Premija se plačuje v enkratnem znesku. Minimalna enkratna premija znaša 1000 EUR.

6.3.4 FONDPOLICA VIRTUOZ

Je življenjsko zavarovanje z aktivnim upravljanjem premoženja in enkratnim plačilom premije, vezano na vrednost enote premoženja kritnega sklada KD Vrhunski, katerega naložbeni cilj je doseganje dolgoročne kapitalske rasti. Zavarovalec ob izteku zavarovanja prevzame naložbeno tveganje. Sklene se lahko samo za eno osebo za dobo od 10 do 30 let, pristopna starost je od 14. do 65. leta. Najnižji znesek vplačane premije znaša 1000 EUR. V primeru smrti zavarovanca ima poimensko določen upravičenec za primer smrti možnost nadaljevanja življenjskega zavarovanja, ki postane novi zavarovanec in zavarovalec. V kolikor upravičenec z zavarovanjem ne želi nadaljevati, zavarovalnica izplača zavarovalno vsoto za primer smrti, ki je 110 % dogovorjene premije, oziroma vrednost premoženja, v kolikor je le ta višja od zavarovalne vsote za smrt. Ob doživetju zavarovanja se izplača vrednost premoženja. Tekom zavarovanja je možno tudi izplačilo predujma v višini do 80% vrednosti premoženja.

6.3.5 FONDPOLICA SOLIST

Je oblika življenjskega zavarovanja za primer smrti in doživetja z enkratnim plačilom premije, ki je vezano na enote premoženja kritnega sklada Aktivni naložbeni paket, pri katerem zavarovalec prevzame naložbeno tveganje za izplačilo ob izteku zavarovanja. Fondpolica Solist vsebuje vse lastnosti običajne Fondpolice z aktivnim naložbenim paketom z enkratnim plačilom premije, poleg katerega zavarovalec lahko sklene tudi dodatna zavarovanja.

6.3.6 FONDPOLICA TREND

Je življenjsko zavarovanje za primer smrti in doživetja z obročnim plačilom premije, vezano na petnajstletni sestavljeni dolžniški vrednostni papir izdan s strani BNP Paribas Arbitrage Issuance BV, ki ob zapadlosti izplača najmanj 75 % skupne vsote plačanih čistih premij. Sklenilo se je za obdobje od 1. maja 2011, do 1. maja 2026. Zavarovanje se lahko sklene le za eno osebo s pristopno starostjo od 14. do 65. leta starosti. Premija, ki je fiksna⁷, se plačuje mesečno vnaprej. V primeru smrti se upravičencu izplača zavarovalna vsota za smrt, ki je 10 % dogovorjene premije v celotnem obdobju skupaj z odkupno vrednostjo. Poimensko določen upravičenec za primer smrti ima tudi možnost nadaljevanja življenjskega zavarovanja. V primeru doživetja zavarovane osebe, se izplača vrednost premoženja na naložbenem računa. Na polico se lahko priključijo tudi dodatna zavarovanja.

---

⁷ Premije se tekom zavarovanja ne da spreminjati.

6.4 KD DRUŽINA IN KD POKOJNINA

Življenjsko zavarovanje, vezano na investicijske sklade KD Družina in KD Pokojnina. Je oblika življenjskega zavarovanja za primer smrti in doživetja, vezanega na posamezne investicijske sklade (enega ali več) ali na izbor investicijskih skladov (naložbeni paket). Življenjskemu zavarovanju so priključeni zavarovalni paketi dodatnih zavarovanj. S sklenitvijo tega produkta, si zavarovanec zagotovi visoko finančno in socialno varnost s celostno zavarovalno zaščito.

V primeru smrti se upravičencu izplača zavarovalna vsota za primer smrti oziroma vrednost premoženja, v kolikor je le-ta višja od zavarovalne vsote za primer smrti. Ob doživetju se izplača vrednost premoženja. Zavarovalec v tem primeru sam prevzame naloženo tveganje, saj je izplačilo odvisno od ustvarjene donosnosti naložb.

6.5 ZAKLJUČENE EMISIJE ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ

V tem sklopu zavarovanj so tista zavarovanja, ki so se sklepala le za točno določeno časovno obdobje. Ekskluzivnost teh zavarovanj je v tem, da so vezana na vrednost enote premoženja kritnega sklada, ustanovljenega prav za ta specifični produkt. Ravno zaradi tega, so pri teh zavarovanjih pričakovani tudi višji donosi, nekateri produkti jamčijo plačilo glavnice ob izteku zavarovanja. Sklepanje teh zavarovanj ni več možno.

6.5.1 FONDPOLICA DIRIGENT

Je življenjsko zavarovanje z aktivnim upravljanjem premoženja, ki se lahko sklene le individualno in pri katerem zavarovalec prevzame naložbeno tveganje, ki je neposredno vezano na vrednost enote premoženja Kritnega sklada Dirigent. Naložbena politika kritnega sklada je opredeljena kot politika fleksibilne strukture naložb. To je politika doseganja čim boljšega rezultata na kapitalskih trgih. V obdobju pozitivnih gibanj na delniških trgih bodo sredstva kritnega sklada naložena pretežno v delniške sklade, medtem ko se bodo v času manj ugodnih razmer, z namenom da se ohrani vrednost premoženja, prerazporedila v druge oblike naložb, kot so obvezniški skladi in skladi denarnega trga. Zavarovanje lahko sklenejo osebe od 14. do 65. leta starosti za dobo od 10 do 30 let. Plačilo zavarovalne premije je enkratno, najmanjši znesek vplačila znaša 5.000 EUR, zavarovalna vsota znaša od 110 % do 200 % vplačane premije. K življenjskemu zavarovanju se lahko priključijo dodatna zavarovanja, ponuja tudi možnost rentnega izplačila.

6.5.2 FONDPOLICA MAKS GARANT

Je življenjsko zavarovanje za primer smrti in doživetja z obročnim plačilom premije in 100 % jamstvom izplačila skupne vsote vplačanih čistih premij ob izteku zavarovanja. Zavarovanje je vezano na petnajstletni sestavljeni dolžniški papir. Poleg zajamčenega zneska se izplača tudi donos indeksa New Frontier, kot da bi se vse mesečne premije

vplačale v enkratnem znesku ob začetku zavarovanja. Zavarovanje se lahko sklene le za eno osebo, na polico je možno priključiti tudi dodatna zavarovanja. Premija se lahko plačuje le mesečno in je tekom zavarovanja ni možno spreminjati.

V primeru smrti se upravičencu izplača ali vsota vseh do dneva smrti vplačanih premij ali vrednost premoženja na naložbenem računu, odvisno od tega, katero izplačilo predstavlja višji znesek. V primeru doživetja se izplača zavarovalna vsota za primer doživetja, ki je vrednost premoženja na naložbenem računu.

6.5.3 FONDPOLICA MAKS GARANT PLUS

Je življenjsko zavarovanje za primer smrti in doživetja z obročnim ali enkratnim plačilom premije, vezano na sestavljeni dolžniški vrednostni papir z zapadlostjo ob izteku zavarovanja. Sestavljeni dolžniški vrednostni papir je sestavljen iz naložb v indeks New Frontier in petnajstletno kuponsko obveznico, denominirano v EUR in ob zapadlosti zagotavlja izplačilo najmanj skupne vsote plačanih čistih premij ob pogoju, da je plačana vsa zapadla premija. Produkt omogoča zaklepanje donosov, kar pomeni, da ko vrednost indeksa New Frontier doseže 120 %, 140 % in 160 % začetnega tečaja, se donosi zaklenejo in vrednost sklada ne more pasti pod doseženo vrednost. Zavarovanje se lahko sklene le za eno osebo za obdobje petnajstih let, sklenitev je bila možna od 1. junija 2009 do 1. junija 2024.

Plačilo premije je lahko torej enkratno in se plača ob sklenitvi zavarovanja ali obročno z dodatnim enkratnim plačilom ob sklenitvi zavarovanja. Višina premije pri obročnem plačilu je fiksna in se je tekom trajanja zavarovanja ne da spremeniti. Ob primeru smrti se upravičencu izplača zavarovalna vsota za primer smrti, ki je 10 % dogovorjene premije v celotnem obdobju skupaj z odkupno vrednostjo. Ob izteku zavarovanja se izplača zavarovalna vsota za primer doživetja, ki je vrednost premoženja na naložbenem računu. Na polici je možna priključitev dodatnih zavarovanj.

6.5.4 FONDPOLICA EKSKLUZIV

Je življenjsko zavarovanje za primer smrti in doživetja z obročnim plačilom premije, vezano na petnajstletni sestavljeni dolžniški vrednostni papir izdan s strani BNP Arbitrage Issurance BV, ki ob zapadlosti izplača najmanj 75 % skupne vsote plačanih čistih premij. Sklene se lahko samo za eno osebo in sicer za obdobje 15 let (začetek 1. junij 2010 ter iztek 1. junij 2025), osebe so lahko stare od 14. do 65. let. Premija se plačuje mesečno vnaprej in je ni mogoče spreminjati. Na polico se lahko priključijo dodatna zavarovanja.

Donos na celotno plačano čisto premijo, kot da bi bila le-ta plačana v enkratnem znesku ob začetku zavarovanja. Prednost produkta je v ugodnem vstopu in sicer je najugodnejši vstop v indeks Master Series določen tako, da se pri izračunu donosnosti sestavljenega dolžniškega vrednostnega papirja iz povprečja zaključnih tečajev indeksa od sedmih polletnih opazovanj v prvih treh letih izloči dve najmanj ugodni vrednosti indeksa. Prav tako je pri tem produktu mogoče zaklepanje donosov in sicer pri 160 % začetnega tečaja indeksa Master Series. Produkt je bil na volje le ob omejeni izdaji.

7 ANALIZA OZIROMA PRIMERJAVA IZBRANIH PRODUKTOV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ V ZAVAROVALNICI KD ŽIVLJENJE, D. D.

Ker prihodnosti ne moremo dovolj natančno napovedati in ker ne vemo, koliko denarja in za kaj ga bomo potrebovali čez deset, dvajset ali trideset let, je odločitev o tem, kateri produkt izbrati, potrebno zelo natančno pretehtati. Dokler je bilo na izbiro le nekaj teh produktov, odločitev ni bila težka. Danes, ko je produktov življenjskih zavarovanj že toliko, potrebuje posameznik veliko časa in znanja, da se odloči za pravi produkt. Za primerjavo sem izbrala produkte Fondpolica, KD Družina in KD Pokojnina, Seniorplus, Življenjski kasko in Mešano življenjsko zavarovanje. Za te produkte sem se odločila, ker so najboljše prodajani produkti v zavarovalnici KD Življenje, d. d.

7.1 FONDPOLICA

Zavarovanje Fondpolica lahko sklenejo osebe od 14. do 70. leta, pogodba se sklene za nedoločen čas oz. do nastopa kakšnega od dogodkov, ki v skladu s splošnimi pogoji povzročijo prenehanje življenjskega zavarovanja. Zavarovanje se lahko sklene individualno⁸ ali vzajemno⁹, doba plačevanja je vezana na 10 do 30 let. Premija se lahko plačuje obročno¹⁰, v tem primeru je najnižji znesek 25 EUR ali 50 EUR¹¹, lahko je plačilo premije v enkratnem znesku in znaša najnižji znesek vplačila 1000 EUR. Pri zavarovanju z obročnim plačilom premije je najnižji znesek zavarovalne vsote 3000 EUR ali 1500 EUR, če je starost zavarovane osebe ob sklenitvi 51 let ali več. Pri enkratnem plačilu premije je najnižji znesek zavarovalne vsote 500 EUR ali 300 EUR, če je zavarovana oseba ob sklenitvi stara 51 let ali več.

K življenjskemu zavarovanju se lahko priključijo dodatna zavarovanja¹². Zavarovalec se lahko odloči za zavarovalni paket, ki vključuje dodatno nezgodno zavarovanje, dodatno nezgodno zavarovanje otrok¹³, dodatno nezgodno zavarovanje za primer kritičnih bolezni in dodatno zavarovanje oprostitev plačila premije¹⁴. Lahko se sklene le posamezna dodatna zavarovanja, ki so v zavarovalnem paketu in oprostitev plačila premije v primeru delovne nezmožnosti zaradi bolezni ali nezgode. Obveznost zavarovalnice nastopi ob nastanku zavarovalnega primera, določenega v splošnih pogojih tega zavarovanja. V primeru smrti zavarovanca izplača dogovorjeno zavarovalno vsoto ali vrednost premoženja, če je le ta višja od zavarovalne vsote. Odkup zavarovanja je možen prvič po preteku treh let, v kolikor se premija plačuje obročno in po preteku enega leta v primeru

⁸ Po polici življenjskega zavarovanja je zavarovana le ena oseba.

⁹ Po polici življenjskega zavarovanja sta lahko zavarovani največ dve osebi.

¹⁰ Dinamika plačila je lahko mesečna, trimesečna, polletna ali letna.

¹¹ V kolikor je na polici izbran en domači investicijski sklad ali Zajamčeni paket, je najnižji znesek 25 EUR, če je izbran tuj investicijski sklad ali naložbeni paket, je najnižji znesek 50 EUR.

¹² Pri zavarovanju z enkratnim plačilom premije ni mogoče skleniti dodatnega nezgodnega zavarovanja.

¹³ Po polici življenjskega zavarovanja so lahko zavarovani največ trije otroci.

¹⁴ V primeru 100 % trajne invalidnosti zaradi nezgode.

enkratnega vplačila premije. Višina odkupne vrednosti pri obročnem plačilu znaša v prvih petih letih¹⁵ 95 % vrednosti premoženja, po petih letih 99 % in v zadnjih petih letih dobe plačevanja premije 100 %. Pri enkratnem plačilu znaša višina odkupne vrednosti 99 % ali 100 %, če pride do odkupa po petih letih trajanja zavarovanja. Ob izteku dobe plačevanja premije se vrednost premoženja lahko izplačuje v obliki rente.

Če premija ni plačana v dogovorjenem roku in so od sklenitve zavarovanja pretekla vsaj tri leta, se zavarovanje kapitalizira. V tem primeru se zniža zavarovalna vsota za primer smrti in je enaka vrednosti premoženja¹⁶. S kapitalizacijo pogodbe prenehajo vsa dodatna zavarovanja. V kolikor pa se premija preneha plačevati pred potekom treh let, zavarovalnica razdre pogodbo, vplačane premije ne vrne. Zavarovanje, ki je razdrto¹⁷ ali kapitalizirano, se lahko obnovi, vendar najkasneje v roku dvanajstih mesecev ob izteku meseca, za katerega je plačana zadnja premija. Pri zavarovanju z obročnim plačilom premije, se le-to dogovori z indeksacijo, ki se lahko na zahtevo zavarovalca tudi izključi. Zajamčena zavarovalna vsota se indeksira enkrat letno (ob obletnici sklenitve zavarovanja) skladno z inflacijo v državah Evropske unije, vendar ne manj kot 3 % letno. Po zavarovalni polici je možno izplačilo predujma. Pri obročnem plačilu premije je izplačilo možno prvič po preteku treh let, pri enkratnem vplačilu premije pa po preteku enega leta. Zavarovalec lahko to življenjsko zavarovanje spremeni tudi v kakšno drugo obliko zavarovanja. Prvič lahko zavarovanje spremeni po preteku treh let. Fondpolica je vezana na investicijske sklade družbe KD Group. Zavarovalec lahko izbira med 22 različnimi posameznimi investicijskim skladi¹⁸, med tremi Naložbenimi paketi¹⁹ in Zajamčenim paketom²⁰. Po polici življenjskega zavarovanja so tekom zavarovanja možne različne spremembe, priključitev in izključitev dodatnih zavarovanj in sprememba višine premije dodatnih zavarovanj, sprememba višine premije in dobe plačevanja pri zavarovanju z obročnim plačilom premije, znižanje in zvišanje zavarovalnih vsot, spreminjanje naložbene politike in razdelitev premije.

7.2 KD DRUŽINA IN KD POKOJNINA

Zavarovanje lahko sklenejo osebe od 14. do 65. leta starosti za dobo od 10 do 30 let. Sklene se lahko individualno ali vzajemno. Premija se plačuje lahko le obročno²¹. Najnižji znesek mesečne premije pri KD Družini znaša 30 EUR, pri KD Pokojnini 50 EUR. Ob sklenitvi zavarovanja mora zavarovalec vplačati enkratno premijo, ki znaša 3 dogovorjene mesečne premije, vendar ne manj kot 250 EUR. Najnižja zavarovalna vsota v primeru smrti znaša pri KD Družini od 40 do 150 % dogovorjenih premij in se poviša za znesek enkratnega vplačila ob sklenitvi. Enako je tudi pri KD Pokojnini, le da znaša najnižja zavarovalna vsota od 20 do 100 % dogovorjenih premij povišana za znesek enkratnega

¹⁵ V kolikor so izpolnjeni pogoji za odkup zavarovanja.

¹⁶ Zavarovalec se lahko ob kapitalizaciji odloči, da ostane zavarovalna vsota nespremenjena.

¹⁷ Pri obnovi razdrtega zavarovanja je potrebno poplačati vse zapadle premije.

¹⁸ Na polici so lahko največ štiri različni investicijski skladi.

¹⁹ Na polici je lahko največ en naložbeni paket.

²⁰ Kombinacija Zajamčenega paketa in enega izmed treh naložbenih paketov ali kombinacija Zajamčenega paketa in največ štiri investicijski skladi.

²¹ Dinamika plačevanja je lahko letna, polletna, četrletna ali mesečna.

vplačila. Življenjsko zavarovanje se lahko dogovori z indeksacijo ali brez. Zavarovalne vsote se indeksirajo enkrat letno ob zavarovalnem letu²² v skladu z inflacijo v Evropski uniji, vendar ne manj kot 3 % letno.

Glede na višino premije za življenjsko zavarovanje se le temu obvezno priključi osnovni zavarovalni paket, ki vključuje dodatno nezgodno zavarovanje, dodatno nezgodno zavarovanje otrok in dodatno zavarovanje kritičnih bolezni. V okviru dodatnega nezgodnega zavarovanja so vključeni naslednji riziki: smrt zaradi nezgode (najnižja zavarovalna vsota je 5000 EUR), izplačilo v primeru smrti zaradi prometne nezgode (najnižja zavarovalna vsota je 7500 EUR), trajna invalidnost (najnižja zavarovalna vsota 10000 EUR), 100 % trajna invalidnost (najnižja zavarovalna vsota 15000 EUR), dnevi v bolnišnici (najnižji znesek 5 EUR) in dnevno nadomestilo (najnižji znesek 2 EUR). Zavarovalec ima možnost priključitve nadstandardnega paketa dodatnih zavarovanj.

Odkup zavarovanja je možen najprej po preteku treh let oziroma tudi prej, v kolikor znaša vrednost premoženja na polici najmanj 500 EUR. Možno je tudi izplačilo predujma. Najnižji znesek predujma je 450 EUR, najvišji znesek izplačila znaša največ 70 % vrednosti premoženja na polici ob pogoju, da višina tako izplačanega predujma ni višja od 90 % odkupne vrednosti police določene v skladu s členom, ki opredeljuje odkup zavarovanja. V primeru, da zavarovalec preneha plačevati premijo pred potekom treh let, se zavarovanje prekine, premija vplačana v tem času se ne vrne. V kolikor so od sklenitve pretekla že vsaj tri leta, se v primeru neplačevanja premije zavarovanje kapitalizira. S kapitalizacijo prenehajo vsa dodatna zavarovanja. Zavarovanje, ki je razdrto ali kapitalizirano, se lahko obnovi, vendar najkasneje v roku dvanajst mesecev od izteka meseca, za katerega je bila plačana zadnja premija in ob pogoju, da so plačane vse zapadle premije.

Zavarovanje je vezano na investicijske sklade družbe KD Group, zato se ob izteku zavarovanja izplača vrednost premoženja, ki je odvisna od kapitalskih trgov, kar pomeni, da zavarovalec prevzame naložbeno tveganje. V primeru zavarovalnega dogodka določenega s splošnimi pogoji zavarovalnica izplača dogovorjeno zavarovalno vsoto, ki je zajamčena²³. Zavarovalec si sam izbere naložbeno politiko in ima možnost izbirati med 22 različnimi posameznimi investicijskimi skladi ali izbere enega izmed treh naložbenih paketov. Kljub temu da je polica vezana na investicijske sklade, je to zavarovanje tudi davčno ugodna oblika varčevanja, saj je zavarovalec ob izplačilu vrednosti premoženja opravičen plačila davčnih obveznosti²⁴ ob pogoju, da je bilo zavarovanje v veljavi najmanj 10 let. Tekom trajanja zavarovanja so po polici možne tudi različne spremembe in sicer sprememba višine premije, dobe zavarovanja, sprememba razdelitve premije in naložbene politike, možno je tudi podaljšanje zavarovanja brez nadaljnjega plačila premije. V primeru, da so od sklenitve pretekla vsaj tri leta, se lahko to zavarovanje spremeni v drugo obliko življenjskega zavarovanja.

---

²² Zavarovalno leto je obletnica sklenitve zavarovanja.

²³ V primeru, da je vrednost premoženja višja od zavarovalne vsote, se izplača vrednost premoženja.

²⁴ Davek na dobiček, ki se plačuje ob direktnem vlaganju v investicijske sklade.

7.3 ŽIVLJENJSKI KASKO

Zavarujejo se lahko osebe od izpolnjenega 14. do 65. leta starosti, zavarovanje je individualno. Trajanje zavarovanje je od 1 do 30 let. Premija se lahko plačuje obročno ali v enkratnem znesku, višina premije je odvisna od trajanja zavarovanja, spola, starosti ter od višine zavarovalne vsote. Pri obročnem plačilu je najnižji znesek premije 10 EUR, pri zavarovanju z enkratnim vplačilom je ta 150 EUR. Najnižji znesek zavarovalne vsote je 8000 EUR, kar velja tako za zavarovanje z obročnim plačilom premije kot tudi za zavarovanje z enkratnim vplačilom. Pri zavarovanju z obročnim plačilom premije se lahko na polico priključijo dodatna zavarovanja (zavarovalni paket in dodatna zavarovanja), kar pri polici z enkratnim vplačilom ni mogoče. Pod dodatna zavarovanja spadajo dodatno zavarovanje za primer smrti s padajočo zavarovalno vsoto, dodatno nezgodno zavarovanje, dodatno nezgodno zavarovanje otrok, dodatno zavarovanje kritičnih bolezni in oprostitev plačila premije. Zavarovalni paket vsebuje smrt zaradi nezgode (najnižja zavarovalna vsota 5000 EUR), smrt zaradi prometne nesreče (najnižja zavarovalna vsota 2500 EUR), trajno invalidnost (najnižja zavarovalna vsota 10000 EUR), izplačilo v primeru 100 % trajne invalidnosti (najnižja zavarovalna vsota 15000 EUR), dneve v bolnišnici (najnižji znesek 5 EUR) in dnevno nadomestilo (najnižji znesek 2 EUR). Kateri zavarovalni paket se bo vključil na polico, je odvisno od višine premije.

V primeru enkratnega vplačila premije se lahko zavarovanje odkupi, če je od sklenitve preteklo vsaj eno leto. V kolikor se premija plačuje obročno, odkup ni mogoč. V kolikor se preneha s plačevanjem premije, zavarovalnica razdre pogodbo in vplačane premije ne vrne, obnova zavarovanja pri tej obliki zavarovanja ni možna. Obveznost zavarovalnice nastopi ob nastanku zavarovalnega primera določenega s splošnimi pogoji tega zavarovanja, in sicer izplača dogovorjeno zavarovalno vsoto. V primeru zavarovanja s padajočo zavarovalno vsoto za primer smrti, se le-ta v času trajanja zavarovanja znižuje v skladu s Tabelo padajočih zavarovalnih vsot za primer smrti. V kolikor zavarovanec doživi dogovorjeno dobo, zavarovalnica nima nobenih obveznosti. Splošni pogoji ne opredeljujejo nobenih sprememb pri tem zavarovanju.

7.4 SENIORPLUS

To zavarovanje lahko sklenejo osebe od dopolnjenega 55. do dopolnjenega 80. leta starosti²⁵. Zavarovanje se lahko sklene samo individualno. Plačilo premije je lahko obročno²⁶ ali enkratno. Najnižji znesek obročne premije znaša 10 EUR, pri enkratnem vplačilu ni definiran. Najnižja zavarovalna vsota znaša od 700 EUR do 6000 EUR. Po tej zavarovalni polici ni možno priključiti nobenih dodatnih zavarovanj. Zavarovalec lahko naredi odkup zavarovanja, če so bile pri obročnem plačevanju premije vplačane premije za najmanj tri leta, pri enkratnem vplačilu po preteku enega leta. Če so od sklenitve

---

²⁵ V primeru obročnega plačila osebe do 75. leta starosti, plačilo premije pa je možno do največ 90. leta starosti.

²⁶ Dinamika plačevanja je lahko mesečna ali letna.

zavarovanja pretekla manj kot tri leta in se premijo preneha plačevati, zavarovalnica razdre pogodbo, vplačane premije ne vrne. V kolikor so tri leta že minila, se zavarovanje kapitalizira in se zniža zavarovalna vsota. Obnova tega zavarovanja ni mogoča.

Ob smrti zavarovanca zavarovalnica izplača dogovorjeno zavarovalno vsoto, če zavarovanec umre po poteku dveh let trajanja zavarovanja. V primeru nezgodne smrti zavarovanca se izplača zavarovalno vsoto že od prvega dne trajanja zavarovanja, v kolikor zavarovanec umre zaradi bolezni v prvih dveh letih trajanja zavarovanja, zavarovalnica izplača znesek vplačanih premij. Vsaka polica življenjskega zavarovanja je udeležena pri razdelitvi dobička in sicer ob pogoju, da je bilo ob koncu poslovnega leta v veljavi najmanj 24 mesecev.

7.5 MEŠANO ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

Po pogojih se lahko zavarujejo osebe od 14. do 65. leta²⁷. Zavarovanje je lahko individualno ali vzajemno, sklene se lahko za dobo od 5 do 25 let. Premija se plačuje le mesečno in najnižji znesek mesečne premije znaša 15 EUR za zavarovanja sklenjena na dobo 10 do 25 let in ob pogoju, da zavarovalna doba ni nižja od 2500 EUR, kar je tudi najnižja možna zavarovalna vsota. V kolikor se zavarovanje sklene na dobo 5 let, je najnižji znesek mesečne premije 150 EUR. Življenjsko zavarovanje se lahko dogovori z indeksacijo in v tem primeru se zavarovalne vsote indeksirajo enkrat letno skladno z inflacijo v državah Evropske unije, vendar ne manj kot 3 % letno.

Na polico je možno priključiti dodatno nezgodno zavarovanje za primer nezgodne smrti, za primer trajne invalidnosti zaradi nezgode, dnevno nadomestilo za čas nesposobnosti za delo in bolnišnično nadomestilo za dneve preživete v bolnišnici. Zavarovanje se lahko kapitalizira po preteku dveh ali treh let²⁸. V primeru kapitalizacije prenehajo vsa dodatna zavarovanja, ki so priključena na polico. V kolikor pogoj za kapitalizacijo ni izpolnjen in se premijo preneha plačevati, zavarovalnica razdre pogodbo in ne vrne vplačane premije. Obnova zavarovanja, ki je razdrto ali kapitalizirano, je možna v roku dvanajst mesecev od izteka meseca, za katerega je plačana zadnja premija in ob pogoju, da so plačane vse zapadle premije.

Člen, ki določa odkup zavarovanja, pravi, da se lahko le-ta izvede, če so bile vplačane premije za dve ali tri leta. Zahteva se lahko v primerih izselitve iz Republike Slovenije, smrti upravičenca ali ožjega družinskega člana, 100 % invalidnosti ali izgube poslovne sposobnosti, brezposelnosti zavarovanca in razveze zakonske zveze pri vzajemnem zavarovanju zakoncev. Vsaka zavarovalna polica je udeležena pri razdelitvi dobička ob pogoju, da je bila ob koncu poslovnega leta v veljavi najmanj 24 mesecev. Po pogodbi se v primeru smrti zavarovanca izplača dogovorjena zavarovalna vsota. V kolikor zavarovanec doživi dogovorjeno dobo, zavarovalnica izplača dogovorjeno zavarovalno

---

²⁷ Ob izteku zavarovanja zavarovanec ne sme biti starejši od 75 let.

²⁸ V kolikor se zavarovanje sklene za dobo 14 let ali manj, se lahko zavarovanje kapitalizira po preteku dveh let. Če je zavarovalna doba daljša od 14 let, pa se lahko zavarovanje kapitalizira po preteku treh let.

vsoto za primer doživetja²⁹. V primeru sklenjene vzajemne police ali da zakonca skleneta vsak svojo polico, zavarovalnica ob rojstvu otroka in ob izpolnjenem pogoju, da je zavarovanje v veljavi vsaj devet mesecev, izplača dodatno zavarovalno vsoto³⁰. Tekom zavarovanja se lahko na polici spreminja višina premije in zavarovalne vsote. Zavarovanje je mogoče podaljšati ali ga po preteku treh let spremeniti v drugo obliko življenjskega zavarovanja.

Primerjalna analiza splošnih pogojev je pokazala, da lahko zavarovanja sklenejo osebe od dopolnjenega 14. do 65. leta starosti. Pri Fondpolici (v nadaljevanju FP) je starost navzgor nekoliko višja in sicer 70 let, pri Seniorplus (v nadaljevanju SP) je najnižja pristopna starost 55 let, zgornja meja je 80 let. Zavarovalna doba pri FP in KD Družini/Pokojnici (v nadaljevanju KDDP), traja 10 do 30 let, pri Mešanem življenjskem zavarovanju (v nadaljevanju MŽZ) je zavarovalna doba 5 do 25 let in pri Življenjskem kasku (v nadaljevanju ŽK) od 1 do 30 let. Zavarovanje SP ni omejeno z zavarovalno dobo in ga zavarovalnica KD Življenje tretira kot »Življenjsko zavarovanje za vse življenje«. FP, ŽK in SP se lahko plačujejo obročno ali v enkratnem znesku, pri MŽZ in KDDP, je možno le obročno plačilo premije. Vsa zavarovanja, razen SP, se lahko sklene ali individualno ali vzajemno. Najnižji znesek mesečne premije se plača pri ŽK in SP, kjer je le-ta 10 EUR, pri MŽZ je premija nekoliko višja, in sicer znaša 15 EUR, sledi FP z najnižjo premijo 25 EUR in KDDP s 30 EUR oziroma 50 EUR. Pri KDDP je potrebno ob sklenitvi plačati tudi enkratni znesek, ki zato zagotavlja takojšnjo likvidnost sredstev (odkup, predujem). Tudi pri enkratnem vplačilu se najnižja premija vplača pri ŽK in sicer 150 EUR, medtem ko je pri FP 1000 EUR, pri SP ta premija ni posebej definirana. Najnižjo zavarovalno vsoto za primer smrti ima SP s 700 EUR, najvišjo ŽK in sicer 8000 EUR. Pri KDDP je znesek zavarovalne vsote definiran le procentualno, pri FP se višina zavarovalne vsote pri enkratnem vplačilu razlikuje od tiste pri obročnem plačevanju. Pri MŽZ je najnižji znesek zavarovalne vsote 2500 EUR.

Z izjemo SP se lahko k vsem zavarovanjem priključi dodatna zavarovanja, ki so pri KDDP celo obvezna, pri ŽK pa se lahko priključijo le na polico z obročnim plačevanjem premije. Zavarovalec se lahko odloči ali za zavarovalni paket dodatnih zavarovanj ali za posamezno zavarovalno kritje, pri MŽZ se lahko dodatno sklenejo le posamezna zavarovalna kritja (ni možna priključitev zavarovalnega paketa). Pri vseh petih produktih je obveznost zavarovalnice, ob primeru zavarovalnega primera, enaka. Kar pomeni, da ob nastanku zavarovalnega primera, določenega s pogoji, zavarovalnica izplača dogovorjeno zavarovalno vsoto, ki je zajamčena (pri FP in KDDP, ki sta naložbeni zavarovanji, se v primeru, da je vrednost premoženja višja kot zavarovalna vsota, izplača vrednost premoženja). Prav tako je po vseh zavarovanjih možen tudi odkup zavarovanja. Izjema je le ŽK z obročnim plačilom premije, kjer odkup ni mogoč. Po pogojih je odkup možen po preteku določene dobe zavarovanja. Pri MŽZ je odkup mogoč, ko so poleg določene dobe izpolnjeni še sledeči pogoji: brezposelnost zavarovanca, izselitev iz države, 100 % trajna

---

²⁹ Izplačilo zavarovalne vsote za primer doživetja je zajamčeno, hkrati z zavarovalno vsoto se upravičencu izplača doseženi dobiček, možno pa je tudi izplačilo v obliki rente.

³⁰ Dodatna zavarovalna vsota znaša 3 % zavarovalne vsote za doživetje in se izplača le materi.

invalidnost ali izguba poslovne sposobnosti, razveza zakonske zveze pri vzajemno sklenjeni polici. Ob doživetju zavarovalne dobe se pri FP in KDDP izplača vrednost premoženja, ki je odvisna od kapitalskega trga v času izteka zavarovanja, pri FP se lahko izplačuje tudi v obliki rente. Pri ŽK zavarovalnica ob doživetju zavarovanja nima nikakršnih obveznosti, pri SP iztek zavarovanja ni definiran oziroma se zavarovanje prekine samo ob smrti zavarovanca, pri MŽZ se izplača zavarovalna vsota skupaj z dobičkom, katerega je v času trajanja zavarovanja ustvarila zavarovalnica. Izplačilo je zajamčeno le pri MŽZ.

V primeru neplačevanja premije zavarovalnica razdre pogodbo in vplačane premije ne vrne. V kolikor se je premija plačevala vsaj tri leta, se zavarovanje v primeru neplačila spremeni v kapitalizirano zavarovanje, kar je možno pri vseh zavarovanjih, razen pri ŽK. Zavarovanje, ki je razdrto ali kapitalizirano, se lahko obnovi v roku 12 mesecev od meseca, za katerega je bila plačana zadnja premija. Obnova pri ŽK in SP ni možna. Pri FP in KDDP se lahko tekom zavarovanja dvigne predujem – delno izplačilo vrednosti premoženja, pri drugih oblikah zavarovanja to ni možno. FP, KDDP in MŽZ se lahko dogovorijo tudi z indeksacijo. FP in KDDP sta naložbeni življenjski zavarovanji, kar pomeni, da sta vezani na investicijske sklade družbe KD Group. ŽK vsebuje le zavarovalno komponento, SP in MŽZ sta deležni pripisa dobička, katerega ustvari zavarovalnica tekom trajanja zavarovanja. Pri FP, KDDP in MŽZ se lahko tekom zavarovanja delajo različne spremembe (višina premije, zavarovalne dobe, zavarovalne vsote itd.), pri ŽK in SP le-te, niso možne. Edino pri MŽZ se v primeru, da je sklenjena vzajemna polica življenjskega zavarovanja, izplača dodatna zavarovalna vsota ob rojstvu otroka. Druga zavarovanja te opcije nimajo.

Slika 5: Prikaz bistvenih podobnosti, razlik, prednosti in slabosti med naložbenimi življenjskimi zavarovanji in klasičnimi življenjskimi zavarovanji

Naložbeno življenjsko zavarovanje (Fondpolica in KD Dužina/Pokojnina)		Klasično življenjsko zavarovanje (Seniorplus, Življenjski kasko in Mešano življenjsko zavarovanje)
PODOBNOSTI		
pristopna starost individualno/vzajemno zavarovanje dodatna zavarovanja odkup kapitalizacija obnova obveznost zavarovalnice ob nastanku zavarovalnega primera nezgodno zavarovanje otrok davčno ugodna oblika varčevanja		
RAZLIKE		
zavarovalna doba višina premije izplačilo ob doživetju		
izbira naložbene politike predujem likvidnost sredstev fleksibilnost	PREDNOSTI	nižja premija udeležba pri razdelitvi dobička zajamčeno izplačilo ob doživetju izplačilo dodatne

sklenitev zavarovalnega paketa		zavarovalne vsote ob rojstvu otroka
naložbeno tveganje	SLABOSTI	nefleksibilnost odkup možen le pod točno določenimi pogoji nizka donosnost

Vir: lasten

Zgornja slika prikazuje bistvene podobnosti in razlike med naložbenimi življenjskimi zavarovanji (med te sem uvrstila Fondpolico in KD Družino/Pokojnino) in klasičnimi življenjskimi zavarovanji (med te sem uvrstila Seniorplus, Življenjski kasko in Mešano življenjsko zavarovanje). Prav tako sem izpostavila prednosti in slabosti naložbenih in klasičnih življenjskih zavarovanj.

7.6 PRIMERJAVA FONDPOLICE V ZAVAROVALNICI KD ŽIVLJENJE, D. D. SLOVENIJA S FONDPOLICO KD ŽIVOTNO OSIGURANJE, D. D. HRVAŠKA

Življenjska zavarovalnica KD Življenje, d. d. se je med letom 2005 in letom 2008 razširila tudi na tuje trge, predvsem trge Vzhodne Evrope in sicer v Romunijo, Bolgarijo, Slovaško, Ukrajino in Hrvaško. A gospodarska kriza je bila prehuda in konec poslovnega leta 2010 je delovala le še na slovenskem in hrvaškem trgu. Zavarovalnica na Hrvaškem posluje pod imenom KD Životno osiguranje, d. d. in svojim zavarovalcem nudi Fondpolico in Mešano življenjsko zavarovanje. Kljub temu da sta si Fondpolica Slovenija (v nadaljevanju FP SLO) in Fondpolica Hrvaška (v nadaljevanju FP HR) v osnovi zelo podobni (obe življenjski zavarovanji sta naložbeni življenjski zavarovanji, vezani na investicijske sklade, od katerih je tudi odvisna vrednost premoženja ob doživetju zavarovanja, pri obeh je možna sklenitev dodatnih zavarovanj, izplačilo predujma, obnova razdrtega ali kapitaliziranega zavarovanja, odkup in različne spremembe) se v resnici med seboj zelo razlikujeta.

Oblika zavarovanja je pri FP SLO in FP HR lahko individualna ali vzajemna. Prva razlika se pojavi pri pristopni starosti, ki je pri FP SLO 14 do 70 let (ob izteku dobe plačevanja premije osebe ne smejo biti starejše od 80 let oziroma pri vzajemnem zavarovanju ta starost ne sme biti višja od 65 let). Pri FP HR je pristopna starost omejena na 14 do 65 let (ob izteku zavarovanja osebe ne smejo biti starejše od 75 let oziroma pri vzajemno sklenjeni polici ne smejo biti starejši od 65 let). Pri FP SLO lahko zavarovanje traja »vse življenje«, med tem ko je pri FP HR trajanje zavarovanja dolgo le 10 do 30 let. Doba plačevanja je pri FP SLO in pri FP HR enako dolga in sicer 10 do 30 let, s to razliko, da ima FP SLO možnost podaljšanje dobe plačevanja premije, FP HR tega ne omogoča. Obe zavarovanji ohranjata realno vrednost z indeksacijo obročne premije in zavarovalne vsote, vendar ne manj kot 3 % letno. Prav tako imata enake najnižje zneske mesečne premije, ki je 25 EUR za vlaganje v domači investicijski sklad in 50 EUR za vplačilo v tuji

investicijski sklad. Ravno tako je enak tudi najnižji znesek enkratnega vplačila, ki je 1000 EUR.

Zopet se razlika pojavi pri višini najnižje zavarovalne vsote za smrt. Pri FP SLO znaša najnižja zavarovalna vsota pri obročnem plačilu premije 3000 EUR (v primeru, da je zavarovana oseba ob sklenitvi stara 51 let ali več, znaša 1500 EUR) in v primeru enkratnega vplačila 500 EUR (v kolikor je zavarovana oseba ob sklenitvi stara 51 let ali več znaša 300 EUR). Pri FP HR je najnižja zavarovalna vsota za smrt 3600 EUR pri obročnem plačilu premije in 1200 EUR pri enkratnem vplačilu premije. Velika razlika je tudi pri naložbeni politiki. Zavarovalec lahko pri FP SLO izbira med 22 različnimi investicijskimi skladi (hkrati lahko izbere največ 4 sklade), tremi naložbenimi paketi in Zajamčenim paketom ali izbere kombinacijo Zajamčenega paketa in enega naložbenega paketa ali kombinacijo Zajamčenega paketa in največ 4 izmed 22 investicijskih skladov. Pri FP HR ima zavarovalec možnost izbirati med 9 različnimi investicijskimi skladi, na polici lahko hkrati varčuje v največ 4 investicijskih skladih.

Prav tako ima zavarovalec FP HR omejene možnosti sklenitve dodatnih zavarovanj. Med tem ko lahko na svojo zavarovalno polico priključi dodatno nezgodno zavarovanje, dodatno nezgodno zavarovanje otrok in dodatno zavarovanje enajstih kritičnih bolezni, lahko zavarovalec pri FP SLO na svojo polico priključi zavarovalni paket (zavarovalni paket vključuje dodatno nezgodno zavarovanje, dodatno nezgodno zavarovanje otrok-največ tri otroke na eno polico, dodatno zavarovanje za primer kritičnih bolezni in dodatno zavarovanje oprostitev plačila premije v primeru 100 % trajne invalidnosti zaradi nezgode) ali sklene posamično dodatno zavarovanje (sklene lahko: dodatno zavarovanje za primer smrti, nezgodno zavarovanje, zavarovanje kritičnih bolezni, zavarovanje oprostitev plačila premije v primeru 100 % trajne invalidnosti zaradi nezgode in zavarovanje oprostitev plačila premije v primeru delovne nezmožnosti zaradi bolezni ali nezgode).

V primeru smrti zavarovane osebe se upravičencu izplača zajamčena zavarovalna vsota. V kolikor je ob nastanku zavarovalnega primera vrednost premoženja na polici višja od zajamčene zavarovalne vsote, se izplača vrednost premoženja. To velja tako za FP SLO kot tudi za FP HR. Ravno tako za obe zavarovalnici velja, da se ob doživetju zavarovanja upravičeni osebi izplača vrednost premoženja.

Glede na vse razlike med FP SLO in FP HR, je FP SLO bolj prijazna uporabniku. Ponuja mu namreč bolj fleksibilno izbiro zavarovanja, ki ga zavarovalec v nekem trenutku življenjskega obdobja potrebuje. Največja razlika se pokaže pri izbiri naložbene politike in priključitvi dodatnih zavarovanj. A če odmislimo vse te razlike, lahko stranka na Hrvaškem sklene prav tako dobro in kakovostno naložbeno življenjsko zavarovanje kot stranka v Sloveniji.

7.7 PRIMERJAVA FONDPOLICE (KD ŽIVLJENJE, D. D.) IN NLB NALOŽBA VITA PLUS (NLB VITA)

Življenjsko zavarovanje Fondpolice je bilo opisano že v 6. poglavju Analiza produktov življenjskih zavarovanj v KD Življenje, d. d., zato bom v tem poglavju predstavila le

bistvene značilnosti Fondpolice in jo nato primerjala z značilnostmi življenjskega zavarovanja NLB Naložba Vita Plus.

Zavarovanje Fondpolica lahko sklenejo osebe od 14. do 70. leta, pogodba se sklene za nedoločen čas oz. do nastopa kakšnega od dogodkov, ki v skladu s splošnimi pogoji povzročijo prenehanje življenjskega zavarovanja. Zavarovanje se lahko sklene individualno³¹ ali vzajemno³², doba plačevanja je vezana na 10 do 30 let. Premija se lahko plačuje obročno³³, v tem primeru je najnižji znesek 25 EUR ali 50 EUR³⁴ ali je plačilo premije v enkratnem znesku in znaša najnižji znesek vplačila 1000 EUR. Pri zavarovanju z obročnim plačilom premije je najnižji znesek zavarovalne vsote 3000 EUR ali 1500 EUR, če je starost zavarovane osebe ob sklenitvi 51 let ali več. Pri enkratnem plačilu premije je najnižji znesek zavarovalne vsote 500 EUR ali 300 EUR, če je zavarovana oseba ob sklenitvi stara 51 let ali več.

K življenjskemu zavarovanju se lahko priključijo dodatna zavarovanja³⁵. Zavarovalec se lahko odloči za zavarovalni paket, ki vključuje dodatno nezgodno zavarovanje, dodatno nezgodno zavarovanje otrok³⁶, dodatno nezgodno zavarovanje za primer kritičnih bolezni in dodatno zavarovanje oprostitev plačila premije³⁷. Lahko se sklene le posamezna dodatna zavarovanja, ki so v zavarovalnem paketu in oprostitev plačila premije v primeru delovne nezmožnosti zaradi bolezni ali nezgode.

Odkup zavarovanja je možen prvič po preteku treh let, v kolikor se premija plačuje obročno in po preteku enega leta v primeru enkratnega vplačila premije. Višina odkupne vrednosti pri obročnem plačilu znaša v prvih petih letih³⁸ 95 % vrednosti premoženja, po petih letih 99 % in v zadnjih petih letih dobe plačevanja premije 100 %. Pri enkratnem plačilu znaša višina odkupne vrednosti 99 % ali 100 %, če pride do odkupa po petih letih trajanja zavarovanja. Ob izteku dobe plačevanja premije se vrednost premoženja lahko izplačuje v obliki rente.

Zarovalec se lahko odloči za kapitalizacijo zavarovanja. V tem primeru se zniža zavarovalna vsota za primer smrti in je enaka vrednosti premoženja³⁹. S kapitalizacijo pogodbe prenehajo vsa dodatna zavarovanja. Zavarovanje, ki je kapitalizirano, se lahko obnovi, vendar najkasneje v roku dvanajstih mesecev ob izteku meseca, za katerega je plačana zadnja premija. Pri zavarovanju z obročnim plačilom premije se le to dogovori z indeksacijo, ki se lahko na zahtevo zavarovalca tudi izključi. Zajamčena zavarovalna vsota se indeksira enkrat letno (ob obletnici sklenitve zavarovanja), skladno z inflacijo v državah Evropske unije, vendar ne manj kot 3 % letno. Po zavarovalni polici je možno izplačilo

---

³¹ Po polici življenjskega zavarovanja je zavarovana le ena oseba.

³² Po polici življenjskega zavarovanja sta lahko zavarovani največ dve osebi.

³³ Dinamika plačila je lahko mesečna, trimesečna, polletna ali letna.

³⁴ V kolikor je na polici izbran en domači investicijski sklad ali Zajamčeni paket, je najnižji znesek 25 EUR, če je izbran tuj investicijski sklad ali naložbeni paket, je najnižji znesek 50 EUR.

³⁵ Pri zavarovanju z enkratnim plačilom premije ni mogoče skleniti dodatnega nezgodnega zavarovanja.

³⁶ Po polici življenjskega zavarovanja so lahko zavarovani največ trije otroci.

³⁷ V primeru 100 % trajne invalidnosti zaradi nezgode.

³⁸ V kolikor so izpolnjeni pogoji za odkup zavarovanja.

³⁹ Zarovalec se lahko ob kapitalizaciji odloči, da ostane zavarovalna vsota nespremenjena.

predujma. Pri obročnem plačilu premije je izplačilo možno prvič po preteku treh let, pri enkratnem vplačilu premije po preteku enega leta. Zavarovalec lahko to življenjsko zavarovanje spremeni tudi v kakšno drugo obliko zavarovanja. Prvič lahko zavarovanje spremeni po preteku treh let. Fondpolica je vezana na investicijske sklade družbe KD Group. Zavarovalec lahko izbira med 22 različnimi posameznimi investicijskim skladi⁴⁰, med tremi Naložbenimi paketi⁴¹ in Zajamčenim paketom⁴². Po polici življenjskega zavarovanja so tekom zavarovanja možne različne spremembe, kot priključitev in izključitev dodatnih zavarovanj in sprememba višine premije dodatnih zavarovanj, sprememba višine premije in dobe plačevanja pri zavarovanju z obročnim plačilom premije, znižanje in zvišanje zavarovalnih vsot, spreminjanje naložbene politike in razdelitev premije.

Življenjska zavarovalnica NLB Vita opisuje svoje življenjsko zavarovanje NLB Naložba Vita plus kot sodobno naložbeno življenjsko zavarovanje, katerega lahko oblikujete po svojih željah in je davčno ugoden. S tem zavarovanjem ima celovita družina zagotovljeno varnosti in hkrati tudi donosnost, saj se sredstva nalagajo v odprte investicijske sklade družbe KBC. Produkt je bolj primeren za vlagatelje na kapitalskem trgu kot pa za primer zavarovanja, vseeno ima zavarovalec možnost sam izbrati zavarovalno vsoto za smrt.

Omenjeno zavarovanje lahko sklenejo osebe od izpolnjenega 14. leta starosti do 65. leta, pogodba se sklene za nedoločen čas oziroma do nastopa katerega od dogodkov, ki v skladu s splošnimi pogoji povzročijo prenehanje življenjskega zavarovanja. Zavarovalno premijo je možno plačevati obročno, v tem primeru je najnižji znesek mesečne premije 50 EUR ali plačilo v enkratnem znesku, kjer najnižji znesek premije znaša 1000 EUR. Tekom trajanja zavarovanja se lahko kadarkoli na polico vplača dodatni enkratni znesek v višini najmanj 500 EUR. Najnižja zavarovalna vsota pri obročnem plačilu premije znaša 1200 EUR, najvišja pri osebah do 50. leta starosti 20-kratnik letne premije in pri osebah nad 50 let starosti, 4-kratnik letne premije. Pri enkratnem vplačilu premije znaša zavarovalna vsota pri osebah do vključno 40. leta starosti najmanj 30 % premije ali 1000 EUR, najvišja zavarovalna vsota je 10-kratnik premije. Medtem ko je pri osebah nad 40 let starosti, najnižja zavarovalna vsota 10 % vplačane premije ali 1000 EUR in najvišja zavarovalna vsota enaka vplačani premiji.

K življenjskemu zavarovanju se lahko priključi tudi dodatno nezgodno zavarovanje za primer smrti, kjer je pri obročnem plačilu znesek zavarovalne vsote 200 % zavarovalne vsote za življenjsko zavarovanje. Pri enkratnem vplačilu znaša zavarovalna vsota za primer nezgodne smrti znesek vplačane premije, vendar ne več kot 20000 EUR. K zavarovanju z obročnim plačilom lahko priključimo dodatno zavarovanje kritičnih bolezni, če je zavarovanec star vsaj 18 let in še ni dopolnil 56 let, poteče pa to zavarovanje z nastopom zavarovalnega primera ali z dnem, ko zavarovanec dopolni 66 let starosti. Po splošnih pogojih se lahko zavarovanje kadarkoli odkupi, lahko se naredi delni odkup v višini

---

⁴⁰ Na polici so lahko največ štiri različni investicijski skladi.

⁴¹ Na polici je lahko največ en naložbeni paket.

⁴² Kombinacija Zajamčenega paketa in enega izmed treh naložbenih paketov ali kombinacija Zajamčenega paketa in največ štiri investicijski skladi.

najmanj 1000 EUR pod pogojem, da je najnižja preostala tekoča vrednost police po delnem odkupu 1000 EUR. V primeru delnega odkupa zavarovanje še vedno ostane v veljavi, lahko se znižajo le zavarovalne vsote. Prav tako je po polici možno mirovanje, vendar ne več kot 6 mesecev in kapitalizacija zavarovanja (v tem primeru prenehajo vsa dodatna zavarovanja). Zavarovanje, ki je kapitalizirano, se lahko kadarkoli obnovi, vendar le v primeru, da zavarovalec plača vsaj en obrok premije. Zavarovanje z obročnim plačilom premije se lahko dogovori z indeksacijo ali brez. V primeru indeksacije se enkrat letno (ob koledarskem letu), skladno z inflacijo, če je le-ta enaka ali višja od 5 %, zvišajo zavarovalne vsote in s tem posledično tudi obročne premije.

Zavarovalec lahko izbira med tremi odprtimi investicijskim skladi, ki se med seboj razlikujejo po stopnji tveganosti in katere lahko tekom trajanja zavarovanja spreminjajo brez obdavčitve. Po polici so tekom zavarovanja možne različne spremembe, kot so priključitev/izključitev dodatnih zavarovanj in višina premije, zvišanje/znižanje zavarovalnih vsot. Pri obročnem plačilu je možno zvišati ali znižati obrok premije in dinamiko plačila. Lahko se priključi ali izključi indeksacijo in spreminja naložbeno politiko.

Prva razlika med enim in drugim zavarovanjem je v starosti zavarovane osebe. Pri Fondpolici (v nadaljevanju FP) je zavarovanec lahko star največ 70 let, pri NLB Naložba Vita Plus (v nadaljevanju Vita) 65 let. Razlika je tudi v višini najnižje mesečne premije pri obročnem plačilu premije (pri FP je najnižja premija 25 EUR, pri NLB 50 EUR), medtem ko je pri enkratnem vplačilu premije le-ta enaka. Najnižja zavarovalna vsota pri obročnem plačilu je pri NLB 1200 EUR in pri FP 3000 EUR. Tudi pri enkratnem vplačilu premije so najnižje zavarovalne vsote različne. Stranka lahko pri FP z obročnim plačilom na polico priključi zavarovalni paket dodatnih zavarovanj ali izbira med različnimi kritji iz omenjenega paketa in si tako po želji in potrebah dodatna zavarovanja prilagaja. Nezgodno lahko po svoji polici zavaruje tudi do tri otroke. Pri NLB ni tako velike palete dodatnih zavarovanj, na polico stranka ne more nezgodno zavarovati otrok, prav tako ne more skleniti dodatnega zavarovanja oprostitev plačila premije. Pri enkratnem vplačilu premije je v prednosti NLB, saj lahko na polico vključi ista dodatna zavarovanja kot pri obročnem plačilu, pri FP to namreč ni možno. FP z obročnim vplačilom lahko prvič odkupimo po preteku treh let, NLB se lahko odkupi kadarkoli, stranka se lahko odloči tudi za delni odkup, kar pri FP ni mogoče. Obe zavarovanji se lahko kapitalizirata in nato obnovita, s to razliko, da pri FP ni potrebno plačevati zapadlih premij, pri NLB mora stranka plačati vsaj eno premijo za nazaj, da lahko zavarovanje obnovi. V primeru mirovanja police je NLB zopet prijaznejši do stranke, saj se lahko le-ta odloči za največ 6 mesečno mirovanje, med tem ko pri FP te možnosti nima. Prav tako je po obeh policah možno izplačilo predujma.

Pri izbiri naložbene politike je FP močno v prednosti, saj ima stranka bistveno večjo izbiro investicijskih skladov, katerih je kar 22, poleg tega se lahko odloča tudi med tremi naložbenimi paketi, med tem ko lahko pri NLB izbira le med tremi investicijskim skladi. Pri spremembah na policah ni velikih razlik, prednost ima FP le v tem, da se da FP preoblikovati v kakšno drugo obliko zavarovanja.

Glede na zgoraj zapisano med FP in NLB ni velikih razlik. Največja razlika je pri izbiri dodatnih zavarovanj, katere lahko stranka sklene. Kljub temu je FP bolj prijazna uporabniku, saj dopušča večji »manevski« prostor pri prilagajanju zavarovanja potrebam zavarovalca.

7.8 RAZLAGA ZAVAROVALNIH POJMOV

Čista premija je premija zmanjšana za stroške zavarovanja in vstopne stroške.

Indeksacija je prilagoditev premije glede na rast cen življenjskih potrebščin na določenem območju (npr. Evropske unije).

Individualno zavarovanje je zavarovanje za eno osebo.

Investicijski sklad je premoženje, ki je ločeno od premoženja družbe za upravljanje, ki ta sklad upravlja in je v lasti vseh, ki imajo investicijske kupone tega sklada. Investicijske sklade lahko delimo tudi na domače ali tuje sklade. Domači sklad pomeni, da z njim upravljajo družbe v Republiki Sloveniji. Tuji sklad imajo v upravljanju družbe v tujini.

Kapitalizacija (zavarovanje brez nadaljnjega plačila premije) – kljub temu da se zavarovanja ne plačuje, je le to še vedno v veljavi, zniža se zavarovalna vsota za primer smrti, ki je enaka vrednosti premoženja in prenehajo vsa dodatna zavarovanja.

Mirovanje je pojem, ki določa, da lahko zavarovalec preneha plačevati zavarovalno premijo, ne da bi nosil kakršne koli posledice. Zavarovanje je še naprej v veljavi pod istimi pogoji, ki so veljali ob sklenitvi.

Naložbeni paket je izbor investicijskih skladov, v upravljanju družbe KD Group. V naložbeni paket se nalaga čista premija življenjskega zavarovanja.

Nezgoda je vsak nepričakovan od zavarovalčeve volje neodvisen dogodek, katerega posledice so lahko smrt, invalidnost, delovna nezmožnost in zahteva zdravniško pomoč.

Nezgodna smrt je smrt zavarovane osebe, ki je nastala kot posledica nezgode.

Odkup – na prošnjo zavarovalca se zavarovanje prekine in se izplača odkupna vrednost. Za odkup zavarovanja morajo biti izpolnjeni pogoji, ki odkup določajo.

Predujem – na prošnjo zavarovalca, zavarovalnica izplača del vrednosti premoženja (izpolnjeni morajo biti pogoji za predujem), zavarovanje je še naprej v veljavi, lahko se zniža zavarovalna vsota.

Premija je znesek, ki ga zavarovalec plačuje zavarovalnici, ta ga mora sprejeti od vsake osebe, ki izkaže pravni interes. Premija se lahko plačuje obročno ali kot enkratni znesek.

Riziko premija je del premije, s katerim se krije nastanek zavarovalnega primera.

Upravičenec je oseba, ki je v primeru nastanka zavarovalnega primera upravičena do zavarovalnine.

Vrednost premoženja je vsota vrednosti premoženja po posameznih izbranih referenčnih vrednostih. Vrednost premoženja se izplača upravičencu ob izteku zavarovalne dobe, če tako določajo pogoji.

Vzajemno zavarovanje – z isto zavarovalno pogodbo sta zavarovalni največ dve osebi.

Zavarovalec je oseba, ki z zavarovalnico sklene zavarovalno pogodbo.

Zavarovalna polica je sestavni del zavarovalne pogodbe. Na zavarovalni polici so poleg vseh podatkov o zavarovanju (zavarovalne vsote, riziki, doba, premija itd.), navedeni tudi podatki o zavarovalcu, zavarovancu in upravičencih.

Zavarovalna vsota za primer smrti je znesek, za katerega se zavarovalnica obveže, da ga bo izplačala upravičencu ob smrti zavarovanca.

Zavarovalni pogoji so pravila, po katerih je določena zavarovalna pogodba med vsemi osebami, ki so sestavni del zavarovalne pogodbe. Ločimo splošne pogoje, dopolnilne in posebne.

Zavarovalni primer je dogodek, za katerega se sklene življenjsko zavarovanje in uresničitev tveganja, ki povzroči nepričakovano škodo upravičencu in zaradi katerega mora zavarovalnica izplačati zavarovalnino.

Zavarovalnica – pravna oseba, ki na trgu samostojno opravlja zavarovalno dejavnosti in hkrati stranka zavarovalne pogodbe, ki se obveže, da bo upravičencu ob nastanku zavarovalnega primera izplačala zavarovalnino.

Zavarovana oseba oziroma zavarovanec je oseba, od katere smrti je odvisno izplačilo zavarovalnine.

Življenjsko zavarovanje je zavarovanje človekovega življenja in predmet pogodbe med zavarovalnico in stranko. V primeru zavarovalnega dogodka, mora zavarovalnica izplačati zavarovalno vsoto.

8 ZAKLJUČEK

Bistvo življenjskega zavarovanja je, da se z njim zavaruje posameznikovo življenje, hkrati različne oblike tega zavarovanja nudijo tudi davčno ugodne oblike dolgoročnega varčevanja. S sklenitvijo tovrstnega produkta lahko zavarovanec doseže dva cilja. Prvi cilje je zagotovitev dodatnih sredstev za pokojnino, saj nova pokojninska reforma predvideva znižanje že sedaj precej nizkih pokojnin. Drugi cilj je finančna zaščita družine. Z zavarovalno vsoto lahko upravičenec v primeru smrti zavarovane osebe nadomesti izpad dohodka, poplača morebitna pokojnikova posojila, zagotovi štipendijo otrokom in podobno. Današnji časi, tehnologija, znanje in čedalje večje želje in potrebe ljudi, zahtevajo različne oblike varčevanja. In možnosti za varčevanje so tako iz dneva v dan vse večje. Banke, zavarovalnice in vse ostale institucije, ki nudijo tovrstne storitve, si tako prizadevajo, da bi svoje produkte prilagodili željam in potrebam posameznika in jih približali tudi tistim z nižjimi finančnimi prihodki. Nastajajo novi in novi produkti in kar naenkrat se posameznik znajde pred vprašanjem: Kateri produkt naj sklenem?

Ravno nova zakonodaja in pokojninska reforma in čedalje večje ozaveščanje ljudi je vodilo k temu, da je postalo življenjsko zavarovanje v zadnjih letih priljubljeno zaradi zavarovalne in varčevalne funkcije, saj posamezniku ali družini nudi celovito socialno in finančno zaščito. Še bolj je postalo priljubljeno naložbeno življenjsko zavarovanje, ki poleg zavarovanja omogoča tudi varčevanje v investicijskih skladih. A kljub razlogu, zaradi katerega življenjsko zavarovanje sklenemo, je odločitev težka, saj se s sklenitvijo zavarovanja tudi dolgoročno finančno obvežemo.

Tudi gospodarska kriza ni imela prav velikega vpliva na sklepanje življenjskih zavarovanj. Glede na statistiko je vplačana premija življenjskih zavarovanj leta 2010 kar za 4 % višja, kot leta 2009. Kar govori v prid tudi temu, da so se zavarovanci kljub začetnemu strahu, da bodo izgubili vloženi denar, pomirili in da se še bolj zavedajo tega, kako pomembno je poskrbeti za prihodnost sebe in svojih najbližjih.

V diplomskem delu sem si zastavila dve hipotezi in sicer:

- **1. hipoteza:** z vidika družine in posameznika je naložbeno življenjsko zavarovanje bolj primerno in posamezniku prilagodljivo kot mešano življenjsko zavarovanje.
- **2. hipoteza:** ponudba življenjskih zavarovanj se v zadnjem času, kljub močno prisotni gospodarski krizi še vedno širi v smeri naložbenih zavarovanj.

Že takoj na začetku lahko 1. hipotezo, ki govori o tem, da je naložbeno življenjsko zavarovanje bolj prilagodljivo posamezniku kot mešano življenjsko zavarovanje, potrdim. Pri naložbenem življenjskem zavarovanju lahko zavarovanec sam izbira, kolikšen del zavarovalne premije bo razdelil med zavarovalnim in varčevalnim delom. Ob doživetju zavarovanja se pri naložbeni polici življenjskega zavarovanja izplača vrednost premoženja,

ki je sicer odvisna od stanja kapitalskih trgov v času izplačila. Čeprav pretekli donosi niso pogoj za donosnost v prihodnosti, se je na dolgi rok še vedno izkazalo, da skladi prinašajo višje donose in s tem posledično je višja tudi vrednost premoženja police naložbenega zavarovanja v primerjavi s polico mešanega življenjskega zavarovanja, kjer je zavarovanec udeležen le v presežku dobička zavarovalnice. V prid naložbenega življenjskega zavarovanja govori tudi možnost izplačila predujma, sprememba naložbene politike, večja izbira dodatnih zavarovanj in možnost odkupa. Edina prednost, ki jo ima mešano življenjsko zavarovanje pred naložbenim, je izplačilo dodatne zavarovalne vsote ob rojstvu otroka.

Tudi 2. hipotezo, ki govori o tem, da se ponudba življenjskih zavarovanj, kljub gospodarski krizi, še vedno širi v smeri naložbenih zavarovanj, lahko potrdim.

Med letom 2007 in letom 2010 je zavarovalnica KD Življenje, d. d. slovenskemu trgu življenjskih zavarovanj predstavila kar 10 novih naložbenih življenjskih zavarovanj in povečala izbiro investicijskih skladov. Prav tako je leta 2007 svojim zavarovancem ponudila možnost sklenitve Naložbenega paketa na obstoječo in novo sklenjeno Fondpolico in leta 2009 pripravila še Zajamčeni paket, ki ohranja vrednost glavnice na Fondpolici. V tem času je pripravila le en novi produkt klasičnega življenjskega zavarovanja, in sicer leta 2009 predstavi produkt Življenjski kasko, življenjsko zavarovanje s padajočo zavarovalno vsoto. Z novo in razširjeno ponudbo se je zavarovalnica še bolj približala svojim zavarovancem in si poleg obstoječih strank, pridobila tudi nove. Nove ponudbe produktov življenjskih zavarovanj, ki so nastajale in bodo nastajale v prihodnosti, se še veliko bolj prilagajajo posamezniku in njegovim potrebam, na varnostnem področju so te produkti precej boljši in še bolj izpopolnjeni.

Glede na vse, kar je bilo zapisano, lahko sklepamo, da se bodo življenjska zavarovanja še naprej sklepala, saj se ljudje čedalje bolj zavedajo, kako je v tako nepredvidljivih časih, kakršni so danes, pomembna varnost, ki si jo zagotovimo z denarjem in prihranki. Prav tako je pomembno, da se vsak posameznik, ki se odloči skleniti življenjsko zavarovanje, najprej pozanima o vseh prednostih in slabostih, ki mu jih tovrstna oblika varčevanja ponuja, saj bodo le tako preprečili nespametne predčasne odkupe, izgubo vloženih sredstev in posledično slabo voljo.

Med raziskavo in pripravo diplomske naloge sem torej ugotovila, da je posamezniku naložbeno življenjsko zavarovanje bolj prilagodljivo kot klasično življenjsko zavarovanje in da se ponudba življenjskih zavarovanj, kljub gospodarski krizi, širi v smeri naložbenih zavarovanj. Hkrati so se mi porajala tudi nova vprašanja, in sicer: ali se bodo ljudje še vedno odločali za naložbena zavarovanja, ki nimajo zajamčenega izplačila ob doživetju ali bodo raje sklepali naložbena zavarovanja, ki to jamčijo. Na kakšen način si lahko zavarovalnice zagotovijo dolgoročno zaupanje in zadovoljstvo strank? Kaj zavarovanci poleg vsega, kar jim nudijo zdajšnje oblike življenjskih zavarovanj, še potrebujejo? Ali so življenjska zavarovanja v Sloveniji primerljiva s tujino? Vsa ta vprašanja so dobra osnova za nadaljnje proučevanje.

LITERATURA IN VIRI

1. AVER, Boštjan , PUSTOTIČNIK Janez (2004). *Povezovanje zavarovalnic z bankami*. Zbornik 11. dnevov slovenskega zavarovalništva. Slovensko zavarovalno združenje, Ljubljana.
2. BIJELIĆ, Mile (1998). *Zavarovanje in pozavarovanje*. Slovenica zavarovalniška hiša d. d., Ljubljana.
3. BLACK, Keneth , SKIPPER D. Harold (2000). *Life & Health Insurance*. Prentice Hall, New York.
4. BOGATAJ, Marija (1998). *Življenjska zavarovanja*. Fakulteta za pomorstvo in promet, Portorož.
5. BUDIMIR, Mojca (2008). *Priročnik za življenjsko zavarovanje s pravnimi osnovami*. Založba Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana.
6. FLIS, Slavko (1999). *Zbrani spisi o zavarovanju, IV. knjiga*. Slovensko zavarovalno združenje, Ljubljana.
7. GENETAY, Nadege , MOLYNEUX Philip (1998). *Bankassurance*. Macmillan Press Ltd., London.
8. IVANJKO, Šime (1999). *Uvod v zavarovalno pravo*. Pravna fakulteta, Maribor.
9. KONČINA, Miro (1994). *Trženje osebnih in premoženjskih zavarovanj na slovenskem zavarovalnem trgu*. Samozaložba, Ljubljana.
10. OKORN, Urška (2007). *Življenjska zavarovanja v Sloveniji*. Diplomsko delo, Ljubljana.
11. PAVLIHA, Marko (2000). *Zavarovalno pravo*. Gospodarski vestnik, Ljubljana.
12. SPREMANN, Klaus (2005). *Versicherungen im Umbruch*. Springer.
13. ŠKUFCJA, Franc (2003). *Zavarovalništvo na Slovenskem*. Slovensko zavarovalno združenje GIZ, Ljubljana.
14. VRABIČ, Leopold (1979). *Vrste življenjskih zavarovanj*. Obzornik, Ljubljana.
15. ŽNIDARIČ, Boris (2004). *Zavarovalništvo in varnost. Zavarovalništvo kot mehanizem zagotavljanja varnosti posameznika v sodobni družbi*. Slovensko zavarovalno združenje, Ljubljana.

ČLANKI

1. CIGLARIČ, Tanja, GORNJAK Mojca (2010). *Varna finančna prihodnost*. Kapital. 2010, št. 504, str. 21–31.
2. KACJAN, Janja (2010). *Zavarovanja »po meri« (pestra ponudba življenjskih zavarovanj)*. Kapital. 2010, št. 503, str. 38–44.

PREDPISI

1. (1999). Zakon o bančništvu (ZBan). Ur. list RS, št. 7/1999, 59/01, 110/03, 42/04, 131/06, 99/10.
2. (2000). Zakon o zavarovalništvu (ZZavar). Ur. list RS, št. 13/00, 21/02, 50/04, 102/04, 79/06, 102/07, 69/08, 19/09, 49/09, 79/10, 99/10.

VIRI Z INTERNETA

1. CEA, Insurers in Europe (2011). Dostopno 25. 5. 2011 na: http://www.cea.eu/uploads/DocumentsLibrary/documents/1256829177_eif-final.pdf
2. Nova ljubljanska banka (2011). Dostopno 28. 8. 2011 na: <http://www.nlb.si/>
3. Revija Kdaj & kako (2011). Dostopno 13. 1. 2011 na: <http://www.kdajinkako.si/>
4. Zavarovalni portal (2011). Dostopno 21. 1. 2011 na: http://www.zavarovalni-portal.net/z_bodo_rasla.html
5. Zavarovalnica KD Življenje, d. d. (2011). Dostopno 8. 1. 2011 na: <http://www.kd-zivljenje.si/>
6. Zavarovalnica KD Životno osiguranje, d. d. (2011). Dostopno 26. 6. 2011 na: <http://www.kd-life.hr/>

OSTALI VIRI

1. Insurance and Other Financial Services (1992). OECD, Paris.
2. Policy Issues in Insurance: Investment, Taxation, Insolvency (1996). Centre for Co-operation with the Economies in Transition OECD, Paris.
3. Reklamni letak (2009). Zavarovalnica KD Življenje, d. d., Ljubljana.
4. Letno poročilo (2011). Revidirano konsolidirano letno poročilo skupine KD Življenje 2010, Ljubljana
5. Statistični zavarovalniški bilten (2006). Slovensko zavarovalno združenje, Ljubljana.
6. Statistični zavarovalniški bilten (2007). Slovensko zavarovalno združenje, Ljubljana.
7. Statistični zavarovalniški bilten (2008). Slovensko zavarovalno združenje, Ljubljana.
8. Statistični zavarovalniški bilten (2009). Slovensko zavarovalno združenje, Ljubljana.
9. Statistični zavarovalniški bilten (2010). Slovensko zavarovalno združenje, Ljubljana.
10. Statistični zavarovalniški bilten (2011). Slovensko zavarovalno združenje, Ljubljana.
11. Splošni in dopolnilni pogoji za zavarovanje pri zavarovalnici KD Življenje, d. d.
12. Interno gradivo (2006). Zavarovalnica KD Življenje, d. d., Ljubljana.
13. Interno gradivo (2007). Zavarovalnica KD Življenje, d. d., Ljubljana.
14. Interno gradivo (2008). Zavarovalnica KD Življenje, d. d., Ljubljana.
15. Interno gradivo (2009). Zavarovalnica KD Življenje, d. d., Ljubljana.

